Araştırma Makalesi / Research Article

Konkordato ve Finansal Yeniden Yapılandırma

Prof. Dr. Ali Cem Budak[*]
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Okan Yağcı[**]

Öz

İcra ve İflas Kanunu'nun konkordatoya ilişkin hükümlerinin 28.02.2018 tarih ve 7101 sayılı Kanun (ve 06.12.2018 tarih ve 7155 sayılı Kanun) ile geniş çapta bir değişikliğe uğraması, bu değişikliğin iflâs erteleme kurumunu kaldırması ve neticede konkordatonun uygulamada önemli bir yer edinmesi ile eş zamanlı olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından 15.08.2018 tarihinde Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin ve ilk çerçeve anlaşmanın yürürlük kazanmasının ardından, 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı Kanun ile 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na geçici madde 32 eklenmiş ve 12.09.2019 tarihinde Yönetmelik kapsamlı bir değişikliğe tabi tutulmuştur. Son olarak, (en güncel) Büyük Ölçekli Uygulama - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması 09.10.2019 ve Küçük Ölçekli Uygulama - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması 08.11.2019 tarihinde gerekli onayların alınması sureti ile uygulamaya konulmuştur. Bu incelemede mevcut düzenlemelere ilişkin bazı eleştirilere yer verilip olması gereken hukuk açısından görüşlerimiz belirtildikten sonra "konkordato düzenlemesiyle finansal yeniden yapılandırma usulü verimli şekilde nasıl birlikte uygulanabilir?" sorusuna cevap verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler **:** Konkordato, Finansal Yeniden Yapılandırma, Çerçeve Anlaşması.
JEL Sınıflandırması : K19, K29, K39.

Composition with Creditors and Financial Restructuring

Abstract

The provisions of the Code of Enforcement and Bankruptcy regarding composition with creditors were widely amended by the Law dated 28.02. 2018 and numbered 7101 (and the Law dated 06.12. 2018 and numbered 7155), the rules for postponement of bankruptcy was abolished by this amendment. As a result of the amendment the procedure for composition with creditors gained an important place in practice. Shortly after this development, the Banking Regulation and Supervision Agency promulgated the Regulation on Restructuring of Loans Owed to Financial Sector on the date of 08.15.2018. After this Regulation and the first framework agreement came into force, provisional article 32 was added to the Banking Law numbered 5411 by the Law dated 07.17.2019 and numbered 7186 and the Regulation was subject to a comprehensive amendment on the date of 09.12.2019. Finally, Financial Restructuring Framework Agreement for Large Scaled Application and Financial Restructuring Framework Agreement for Small Scaled Application were put into practice, by means of obtaining the necessary approvals, respectively on 10.09.2019 and on 11.08.2019. This assessment will seek for an answer of "how can the rules concerning composition with creditors be efficiently applied together with the procedure of financial restructuring?"
Keywords: Composition with Creditors, Financial Restructuring, Framework Agreement.
JEL Classification: K19, K29, K39.

* İstanbul Ticaret Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi. https://orcid.org/0000-0002-3756-4964
** Pîrî Reis Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra-İflas Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi . https://orcid.org/0000-0001-5859-3775

Makale Başvuru Tarihi:19/01/2020 Kabul Tarihi:10/03/2020

I. Giriş

7101 sayılı Kanun'un 2018 yılında yürürlüğe girmesinden beri konkordato ve mali sektöre olan borçların yeniden yapılandırılması ile ilgili finansal yeniden yapılandırma ("FYY") süreçleri ekonomi ve hukuk gündemini meşgul eden güncel konular arasında üst sıralarda yer almaktadır. (Budak, 2018) Hal böyle iken konkordato hukuku alanında çalışan hukukçular bankacılık mevzuatının bir parçası olarak mütalaa edilen FYY müessesesine uzak kaldıkları gibi kredi kuruluşlarında ihtisas sahibi olan bankacıların da konkordato hukukunun karmaşık düzenlemelerinin bir parça uzağında kaldıklarını söylemek yanlış olmaz.

Söz konusu uzaklıkları azaltmaya katkıda bulunacağı ümit edilen bu çalışmada, mevcut düzenlemelere ilişkin bazı eleştirilere yer verilip, olması gereken hukuk açısından görüşlerimiz belirtildikten sonra "konkordato düzenlemesiyle FYY usulü verimli şekilde nasıl birlikte uygulanabilir?" sorusuna cevap verilmeye çalışılacaktır. Bu yapılırken açıklamalarımızın ağırlıklı bölümünü iki yıla ulaşan uygulama geçmişi bulunan ve İcra-İflas Hukuku alanındaki sistematik eserlerle yeterli şekilde ele alınmış olan Konkordato Hukuku değil, tespit edebildiğimiz kadarıyla ilmî ve kazaî içtihatlarda henüz incelenmemiş olan FYY müessesesi oluşturacaktır. (Konkordato hukuku hakkında, tüketici olmamak üzere, başlıca güncel eserler olarak bkz. Akil (2019); Altay ve Eskiocak (2019); Budak ve Kale (2019); Pekcanıtez ve Erdönmez (2018); Sarısözen (2019); Tunç Yücel (2020); Uyar (2019)).

Bu doğrultuda çalışma üç bölüm olarak planlanmıştır.

Birinci bölümde, şirket kurtarmaya ilişkin farklı yaklaşımlar (ad hoc kurtarma, finansal yeniden yapılandırma ve külli icra hukuku kapsamında kurtarma) incelendikten sonra, finansal yeniden yapılandırmaya ilişkin düzenlemeler normlar hiyerarşisi açısından değerlendirilecek ve küçük ölçekli FYY uygulaması ile büyük ölçekli FYY uygulamasının mukayesesi yapılacaktır.

İkinci bölümde FYY ile konkordatonun birlikte nasıl işleyebileceği sorusuna cevap aranacaktır. Bu kapsamda, her biri ayrı bir başlık altında olmak üzere, FYY uygulamasına başvurulması ve bunun konkordato ile ilişkisi, konkordato mühletinin etkileri ile FYY'ye başvurunun etkilerinin karşılaştırılması, konkordatoda içerisinde yer alan alacak bildirimi, çekişmeli alacakların durumu ve alacaklılar toplantısının FYY müzakere süreci ile karşılaştırılması, konkordatonun tasdiki - özellikle vade ve/veya tenzilat sonuçlarının - FYY'nin sonuçları ile mukayesesi, İİK m. 308/h uyarınca yapılan rehinli alacaklılar ile müzakere toplantısının FYY ile karşılaştırılması ve rehinli alacaklılar ile müzakere sürecinde FYY usulünün uygulanması konularına değinilecektir.

Son bölümde ise çalışmaya ilişkin netice ve değerlendirmelere yer verilmektedir.

A. Şirket Kurtarmada Farklı Yaklaşımlar: Ad Hoc Kurtarma, Finansal Yeniden Yapılandırma ve Küllî İcra Hukuku Kapsamında Kurtarma (1)

İcra ve İflas Kanunu'nun ("İİK") külli icraya ilişkin hükümleri esasen gerçek kişiler göz önünde bulundurularak kaleme alınmıştır. Bu durum borçlunun malum yerleşim yeri olmaması (İİK m. 177), müflis namına gelen mektupların açılması (İİK m. 184), müflisin vücudu üzerinde ika olunan zararlarına ilişkin davalar (İİK m. 194), nafaka alacakları, velayet ve vesayet hukukundan bahseden sıra cetveli (İİK m. 206), defter tutulurken müflisin hazır bulundurulması (İİK m. 209), ev idaresine ait defterlerin muhafaza altına alınması (İİK m. 210) ve haczi caiz olmayan eşya hakkında genel haciz yoluyla takip hükümlerine yapılan atıf (İİK m. 211) gibi ancak gerçek kişiler bakımından uygulama imkanı olan münferit hükümlerden anlaşılabileceği gibi İsviçre-Türk iflas hukukunun önemli bir özelliği olan "yeni mal iktisabı" müessesesinin (İİK m. 251) ancak gerçek kişilere kabili tatbik olmasından da

anlaşılmaktadır. Öte yandan, ticaret şirketlerinin iflâs tasfiyesinin ne şekilde yapılacağı ve özellikle Türk Ticaret Kanunu'nda düzenlenmiş her bir şirket türü bakımından ne gibi özelliklerin bulunacağı hakkında İİK'da hüküm bulunmamaktadır.

İflas ve konkordatoyu kapsayan külli icra düzenlemelerinin amacı borçlunun borca batık olması veya ödeme güçlüğü içinde bulunması halinde bir yandan "cebri icra yarışı" diye isimlendirilebilecek (Budak, 1993-b, s. 79) bir sürecin ortaya çıkmasını engellemek suretiyle alacaklıların mümkün olduğunca eşit bir muameleye tabi tutularak tatmin edilmelerine diğer yandan da borçlunun ödenmesi mümkün olmayan borçlarından kurtarılarak "taze bir başlangıç" yapmasına imkân sağlamaktır.

Günümüzde büyük çoğunluğu tüzel kişiler (ticaret şirketleri) tarafından işletilen ticari işletmelerin ödeme aczi veya ödeme güçlüğü bakımından ise bu amaçların sadece birincisi söz konusu olur. Zira ticaret şirketine sermaye koymuş olan kimseler zaten sınırlı sorumluluk ilkesi ile korunmuşlardır ve iflâs ile tasfiye edilip varlığı sona eren şirketin yeni bir başlangıç yapması söz konusu olmaz.

Öyle ise, ticaret şirketleri bakımından külli icranın geleneksel olarak, borçlunun borca batık malvarlığının en elverişli şekilde paraya çevrilmesi ve alacaklılar arasında adil bir şekilde paylaşılmasının sağlanmasından ibaret olan bir amaca yani alacaklıların korunmasına hizmet ettiği ifade edilebilir.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki kökeni 19. yüzyıla kadar eskiye dayanmasına rağmen, Avrupa'da ancak 1980'li yıllardan beri yaygınlaşan yeni bir anlayış ise bu geleneksel görüşü değiştirmiştir. Bu yeni yaklaşım, mümkün ve faydalı olan hallerde, aciz halindeki ticaret şirketlerinin, tasfiye edilmeyerek, ticari faaliyetlerini sürdürmelerinin sağlanmasını, alacaklıların korunması düşüncesinden bağımsız olarak, iflâs hukukunun amaçlarından biri olarak görmektedir.

Gerçekten günümüzde ödeme aczi içine düşen şirketlerin "kurtarılmasının", biri külli icra hukukunun gayesi içinde değerlendirilebilecek, diğeri de "külli icra hukuku-dışı" diyebileceğimiz sosyal ve ekonomik mülahazalarla temellendirilen iki ana gerekçeye dayandırıldığı görülmektedir.

Bu gerekçelerden, külli icra hukukunun geleneksel amacı içinde görülebilecek olanı, ticari faaliyet içindeki bir işletmenin, o işletmeyi oluşturan malvarlığı parçalarından bağımsız olarak iktisadi bir değer ifade ettiği ve borçlunun malvarlığını en yüksek bedeli elde edecek şekilde idare ve tasfiye etmekle görevli olan külli icra teşkilatının, bu durumu göz önüne alması gerekeceğidir. Zira ticari faaliyet içindeki bir işletmenin, o güne kadar kurmuş olduğu ticari ilişkileri, işletmeci kadrosu eğitilmiş işgücü ve müşteri çerçevesi gibi unsurları ile ifade ettiği ekonomik değer (işletme değeri, "*going corcern value*"), bu işletmeye ait mal ve alacakların "haraç-mezat" satılması ile elde edilecek bedelden (tasfiye değeri, "*liquidation value*") daha fazla olabilir. (Budak, 2007, s. 55; Budak, 2018-b)

Halbuki müflis şirkete ait malvarlığının, iflâs hukukunun geleneksel düzenlemesi altında (esasen tasfiyeye göre düzenlenmiş olan paraya çevirme usulü içinde) "bir ticari işletmenin devri" şeklinde kül olarak satılması kolay (bu sebeple de olağan) değildir. Diğer yandan, böyle bir paraya çevirme usulüne, müflis işletmenin çok büyük olduğu hallerde piyasa koşulları (yeterli talebin olmayışı) elvermeyeceği gibi; işletmenin nispeten küçük olduğu ve bizzat pay sahipleri tarafından işletildiği hallerde de, cebri satış sonucunda işletmecilerin değişecek olması "işletme değeri"nin muhafazası amacına ulaşılmasını büyük ölçüde engeller. O zaman, ödeme aczi içindeki işletmeyi mevcut tüzel kişiliği ve işletmecilerinin idaresi altında ayakta tutarak, bu işletmenin ifade ettiği "işletme değeri"ni

alacalılara aktarabilecek özel bir usule ihtiyaç vardır. Bu usul "şirket kurtarma" ("*corporate rescue*") usulüdür (2).

Bunun yanında, şirket kurtarma prosedürlerine temel gösterilen ve yukarıda "külli icra hukuku-dışı" diye isimlendirdiğimiz ikinci bir grup gerekçe ise, külli icra hukukunun geleneksel olarak ifa etmeyi üstlendiği fonksiyonların dışına çıkarak, ödeme aczi içindeki şirketin ayakta tutulmasında başka bir dizi iktisadi ve sosyal yararlar görmektedir. Buna göre, güç durumdaki bir ticaret şirketinin ayakta tutulmasında ilkin, daima, söz konusu işletmede çalışan işçilerin işlerinin korunması açısından yarar vardır. Sonra, her somut durumun özelliğine göre, mesela bir büyük şirketin kurtarılması milli ekonomi, milli savunma veya dış politika bakımından önemli bir yer işgal etmesi gibi gerekçeler ile de savunulabilmektedir.

Bu bağlamda, ülkemizde 1990'lı yılların başında tartışma konusu olan "METAŞ"ın kurtarılması taleplerinin işsizliğin önlenmesi gerekçesine; Amerika Birleşik Devletleri'nde zamanında imalat sanayiinde faaliyet gösteren altı büyük firmadan biri olan "Chrysler" şirketinin ve yine bu ülkedeki en büyük savunma sanayii kuruluşlarından biri olan "Lockheed"in kurtarılması olaylarının ise milli ekonomi ve milli savunma menfaatlerinin korunması gerekçesine örnek teşkil ettiği görülebilir.

İşte, külli icra hukukunun temel gayesi içinde kalınarak da gerekçelendirilebilecek "şirket kurtarma" fikri böyle "külli icra hukuku-dışı" gayelerle de irtibatlandırılınca, kanun koyucu bakımından esasen külli icra hukuku bünyesi içinde, mesela iflâs kanunları içindeki konkordato hükümlerine eklenebilecek bir dizi yeni hükümle gerçekleştirilebilecek olan şirket kurtarma prosedürü, külli icra hukuku mevzuatının alanı dışında kalan bir hukuki platforma da yerleştirilebilmektedir (Budak, 2006, s. 258).

Mukayeseli hukukta, külli icra hukuku içindeki şirket kurtarma prosedürlerinin en eski örneklerini Amerika Birleşik Devletleri "Yenidenörgütlenme Prosedürü" ile bu prosedürün Güney Kore ve Japonya'daki benzerleri oluşturur. "Külli icra hukuku-dışı" şirket kurtarma prosedürleri ile kastedilen ise, devlet müdahalesi (vergi kolaylıkları, piyasa şartlarından daha elverişli devlet kredileri verilmesi veya devlet bankalarına olan borçların ertelenmesi vs.) ile gerçekleştirilen ad hoc kurtarma operasyonlarıdır.

Belirtelim ki ekonomik kriz dönemlerinde "külli icra hukuku-dışı" kurtarma prosedürlerinin kanunla ve genel düzenleyici işlemlerle düzenlenmiş örneklerine de rastlanmaktadır. Ülkemizde 1980'li yılların sonunda gündemi meşgul etmiş olan 3332 sayılı "Şirket Kurtarma Kanunu" (3), 2000'li yılların başında Birleşik Krallık'taki Londra Yaklaşımı örnek alınarak kanunla yapılan İstanbul Yaklaşımı (4) ve bu düzenlemeyi takiben 2000'li yılların ortasında yine kanunla yürürlüğe sokulan Anadolu Yaklaşımı (5) bunlar arasındadır.

Bu sonuncu grupta yer alan düzenlemelerin ortak özellikleri:

- mali borçların, esas itibariyle banka kredi alacaklarının yeniden yapılandırılması ile ilgili olmaları (6);

- kredi alacaklarının vadelerini uzatmak ve faizlerini indirmek, kredi alacaklarının kısmen veya tamamen iştirake çevirmek gibi finansal yeniden yapılandırma araçlarına yer vermeleri (7);

- belirli bir süre için (iki veya üç yıl) yürürlükte kalmalarının öngörülmüş olması (8);

- düzenlemeden yararlanacak olan banka ve diğer kredi kuruluşlarının müştereken hazırlanacak çerçeve anlaşmaları veya protokoller aracılığıyla ortak hareket etmeleri (9);

- şirket kurtarma operasyonlarını teşvik edecek vergi istisna erteleme veya muafiyetlerine yer vermeleri (10);

- çerçeve anlaşmaların yapılması ve onaylanarak yürürlüğe girmesi dahil olmak üzere sürece Türkiye Bankalar Birliği ("TBB") ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun/Kurulu'nun ("BDDK") (3332 sayılı Kanun'da Devlet Yatırım Bankası'nın) düzenleyici ve denetleyici rol üstlenecek şekilde dahil edilmeleri (11)

olarak özetlenebilir.

Söz konusu yeniden yapılandırma düzenlemeleri önemli sayılabilecek ölçüde uygulama alanı bulmuştur. TBB'nin internet sitesinde yer alan raporlara göre, özetle, şu sonuçlara ulaşılmaktadır: 4743 sayılı Kanun (İstanbul Yaklaşımı) kapsamında Haziran 2002 - Nisan 2005 (12) tarihleri arasında toplam 329 başvurunun yapıldığı görülmekte olup bunun 318 tanesi sözleşmeye dönüşmüştür. (Türkiye Bankalar Birliği [TBB], 2005) 5569 sayılı Kanun (Anadolu Yaklaşımı) kapsamında Nisan 2007 - Mart 2009 tarihleri arasında 120 küçük ve orta ölçekteki işletme FYY programına alınmış olup bunlardan 105 tanesinin anlaşması bağıtlanmıştır. (Türkiye Bankalar Birliği [TBB], 2009)

İncelediğimiz konu bağlamında 1990'lı yılların başında yeniden yapılandırma usulü olarak kullanılmaya başlanan ve zaman içinde çeşitli kanun değişikliklerine tabi tutulan iflâsın ertelenmesi müessesine de kısaca temas edilmelidir. Esasen Türk Ticaret Kanunu'nda ("TTK") anonim şirket yönetim kurulu üyelerinin görev ve sorumluluklarını düzenleyen hükümler arasında yer alan iflâsın ertelenmesi düzenlemesi, konkordato hükümlerinin önemli uygulama güçlükleri yüzünden etkili şekilde kullanılamaması dolayısıyla hem konkordatoya hem de yukarıda belirttiğimiz yeniden yapılandırma usullerine alternatif bir hukuki müessese mahiyetini alacak şekilde geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Örneğin, 2009-2013 döneminde toplam 2.712 iflâsın ertelenmesi davasının açıldığı ifade edilmektedir. (Sayılgan ve Ece, 2016, s. 63) İlaveten, Adalet Bakanlığı'nın istatistiklerine göre 2009-2017 yıllarında iflâsın ertelenmesine ilişkin toplam 4.939 dosya açılmış ve bunların toplam 4.134'ü karara bağlanmıştır. Ancak her şirket kurtarma usulünde bulunması gereken alacaklıların katılımını ve mahkemenin etkili denetim unsurlarını içermeyen iflâsın ertelenmesi müessesesinin amacı dışında, kolay bir "icra takiplerini askıya alma" yolu olarak kötüye kullanmalara yol açtığı kanaati de yaygındır. (Öztek, Budak, Tunç Yücel, Kale ve Yeşilova, 2019, s. 114-117)

2018 yılında İİK'da, Dünya Bankası "İş Yapma Kolaylığı" endeksindeki sıralamanın yükseltilmesi çalışmaları kapsamına alındığı için, planlanandan önce kanunlaşan, bir konkordato hukuku reformu yapılmıştır. Şirket kurtarmayı teşvik edecek hükümler içeren bu kanun değişikliğinin ardından, iflâsın ertelenmesi müessesinin uygulanmasının 2016 yılında askıya alınmış olması dolayısıyla biriken talebin de etkisiyle önemli sayıda konkordato başvurusuyla karşılaşılmıştır (13). (Öztek ve diğerleri, 2019, s. 11-12)

Geçtiğimiz 2018 yılının Ağustos ayında ise kriz dönemlerine mahsus "külli icra hukuku-dışı" yeniden yapılandırma usullerine bir yenisi eklenmiştir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na ("BankaK") eklenen geçici 32. madde kapsamında yapılan bu yeni düzenleme de uygulamada sonuçlarını vermeye başlamıştır. TBB verilerine göre, 2018 yılından devreden ve FYY kapsamına alınan 11 firma ile birlikte, Ekim 2019 döneminde toplam 39 firma FYY kapsamına alınmış olup bunlardan 5 firmanın anlaşması bağıtlanmıştır. (Türkiye Bankalar Birliği [TBB], 2019)

B. Konkordato, Finansal Yeniden Yapılandırma Başvurusu ve Prosedürü ve Normlar Hiyerarşisi Meselesi

İİK'nın konkordatoya ilişkin hükümlerinin 28.02.2018 tarih ve 7101 sayılı Kanun (14) ile geniş çapta bir değişikliğe uğraması (15), bu değişikliğin iflâs erteleme kurumunu kaldırması ve neticede konkordatonun uygulamada önemli bir yer edinmesi ile eş zamanlı olarak BDDK tarafından 15.08.2018 tarihinde Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik (16) ("Yönetmelik") yayımlanmıştır.

BDDK'nın 2018 yılı faaliyet raporunda "Finansal Piyasalarda Görülen Dalgalanmalara Yönelik Uygulamalar" başlığı altında açıklanan bu gelişme şu şekilde gerekçelendirilmektedir:

"Piyasalarda yaşanan dalgalanmalar finansal kesim yanında reel sektörü de olumsuz etkilemiş olup firmaların yeniden yapılandırma taleplerini artırmıştır. Reel sektörün finansal sorunlarının çözümlenmesi, ekonomiye ciddi ölçüde katma değer yaratan fakat finansal güçlük yaşayan üretici firmaların katma değer ve istihdam yaratmaya devam ederek malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine bağlıdır. 15/8/2018 tarih ve 30510 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik" ile finansal güçlük yaşayan üretici firmaların üretime devam etmeleri ve mali kesime olan borçlarını geri ödeyebilmelerini teminen finansal yeniden yapılandırma programını içeren bir uzlaşı platformu çerçevesinde sektörün yeniden kredilendirilmesi amaçlanmıştır. 19/09/2018'de onaylanan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması ile de reel sektörün, malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini makul bir süre içerisinde ve makul koşullarla yerine getirmelerine uygun ortam sağlanması hedeflenmiştir". (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu [BDDK], 2018a, s. 38-39)

Yönetmelik ve ilk çerçeve anlaşmanın uygulamaya konulmasından sonra, 17.07.2019 tarih ve 7186 sayılı Kanun (17) ile BankaK geçici madde 32 eklenmiştir. 12.09.2019 tarihinde ise Yönetmelik kapsamlı bir değişikliğe (18) tabi tutulmuştur.

Netice olarak hem 2018 hem de 2019 yılında gerçekleştirilen bu faaliyetlerin olumlu sonuçlar verdiği/vermesinin beklendiği BDDK 2019-2021 Stratejik Planı'nda şu şekilde ifade edilmektedir:

"Finansal piyasalarda oluşan kısa dönemli olumsuz hava, başta Hazine ve Maliye Bakanlığı olmak üzere yetkili kurumlar tarafından alınan önlemler ile dağılmaya başlamıştır. BDDK tarafından da bankacılık sektörünün yanı sıra reel sektörün sorunlarını gidermeye yönelik adımlar atılmaktadır. Bu kapsamda, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları çerçevesinde kredilerin yeniden yapılandırılmasına olanak sağlanması ve kredi portföyleri üzerindeki baskıların azaltılması hedeflenmektedir. Söz konusu anlaşmaların BDDK tarafından onaylandığı tarihten itibaren reel sektörün finansman konusunda yasadığı dar boğaz da giderilmeye başlamıştır". (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu [BDDK], 2018b, s. 17)

Geçici m. 32/1 uyarınca

"Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile bu maddede tanımlanan diğer finansal kuruluşlarla (19) (20) kredi ilişkisinde bulunan ve Kurum [BDDK] tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre hazırlanan Çerçeve Anlaşmalarda belirlenen borçlular, bu kuruluşlar tarafından kullandırılmış olan kredilere ilişkin olarak alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamak amacıyla, dahil oldukları risk grubundaki diğer borçlularla bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırmaya tabi tutulabilir. Bu madde uyarınca yapılacak finansal yeniden yapılandırmalara ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanan Çerçeve Anlaşmalar ile belirlenir (21)". (Aynı fıkrada bu madde hükümlerinin yayım tarihinden (19.07.2019) itibaren iki yıl süre uygulanacağı ve bu sürenin Cumhurbaşkanı tarafından iki yıl daha uzatılabileceği yer almaktadır (22).)

Yönetmelik m. 5/1'de alacakların, Türkiye Bankalar Birliği tarafından Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliğinin görüşleri de alınarak hazırlanan Çerçeve Anlaşmaları kapsamında ve bu anlaşmaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından onaylanmasını takiben finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabileceği ve Yönetmelik m. 8'de Çerçeve Anlaşmaların, Kurulca onaylanmalarını müteakiben geçerlilik kazanacağı ifade edilmekte olup (en güncel) Büyük Ölçekli Uygulama - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (bundan sonra "Çerçeve Anlaşması" olarak anılacaktır) 09.10.2019 (23); Küçük Ölçekli Uygulama - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması ("K-Çerçeve Anlaşması") ise 08.11.2019 tarihinde (24) gerekli onayların alınması sureti ile uygulamaya konulmuştur.

Çerçeve Anlaşması m. (I), para. 1 uyarınca TBB tarafından güncel listesi yayımlanmış olan (25) banka ve finansal kuruluşlar Çerçeve Anlaşmasının tarafı olup söz konusu Anlaşma, kural olarak, münhasıran bu taraflar arasında hüküm ifade etmektedir.

Çerçeve Anlaşması m. (V) (a) uyarınca başvuru tarihi itibariyle alacaklı kuruluşlara olan anapara (nakit + gayrinakit) borç toplamı 25 milyon TL ve üzerinde olan borçlular kural olarak bu imkândan faydalanabilecek olup haklarında iflâs kararı bulunan borçlular FYY kapsamına alınmayacaktır [m. (V) (b)].

Çerçeve Anlaşması m. (VIII), para. 1'e göre FYY sürecine alınabilecek borçlular en yüksek üç alacaklı kuruluştan birine, Çerçeve Anlaşması ekinde belirtilen formata uygun bir başvuru ve taahhüt mektubu ile sürecin gerektirdiği diğer belge ve bilgileri de (26) ekleyerek başvuruda bulunabileceklerdir. Ayrıca, Çerçeve Anlaşması Ek-1'de yer alan başvuru ve taahhüt mektubunun (taahhütleri içeren kısmının 2. sayfasının) 9. maddesinde şu ifade yer almaktadır:

"Şirketimiz ve ortaklarımız hakkında iflâs/iflâs erteleme ve/veya konkordato başvurusunda bulunmayacağımızı (…) peşinen beyan, kabul ve taahhüt ederiz".

Bu başvurunun yapılmasının ardından, istisnalar saklı kalmak kaydıyla ve özet olarak ifade etmek gerekirse, başvurunun yapıldığı alacaklı kuruluş borçlunun beyanı doğrultusunda borçlu bulunduğu ve çerçeve anlaşmasına taraf alacaklı kuruluşlara üç iş günü içerisinde bilgi verir ve alacak ve teminatlarını bildirmelerini ister [Çerçeve Anlaşması m. (VIII), para. 2]. Belirtilen bu başvuru ve bildirim ile birlikte herhangi bir prosedüre tabi olmaksızın "durumun korunması süreci" başlayacak olup bu süreçte, kural olarak, alacaklı kuruluşlar tarafından borçlu hakkında finansal yeniden yapılandırmaya konu alacaklara ilişkin olarak icra takibi yapılamayacak, zamanaşımı ve hak düşürücü süreler nedeniyle hak kaybına yol açacak durumlar hariç olmak üzere, mevcut takiplere devam edilemeyecek, yeni takipler açılamayacak ve diğer yasal yollara başvurulamayacaktır [Çerçeve Anlaşması m. (IX), para. 6]. Borçlunun yapmış olduğu başvuruyu takiben 10. iş gününde ilgili müzakerelerin yönetilmesi, sonuçlandırılması ve uygulamanın izlenmesi konusunda görev yapacak Lider Banka ("LB"), alacaklı kuruluşlar konsorsiyumu ("AKK") tarafından seçilir [Çerçeve Anlaşması m. (VIII), para. 4]. Nihayetinde, LB'nin riyasetinde borçlu ile AKK arasında yeniden yapılandırma kararını oluşturma amacı ile müzakereler yapılır ve alacaklı kuruluşların alacaklarının üçte ikisinin oluşturduğu çoğunluğun finansal yeniden yapılandırma sözleşmesini ("FYYS") imzalaması halinde çerçeve anlaşmasını imzalamış olan bütün alacaklı kuruluşlar tarafından yeniden yapılandırma yapmak zorunlu hale gelir [Çerçeve Anlaşması m. (VI) (1), para. 2, (c)]. AKK başvuru tarihinden itibaren en fazla 90 gün içinde yeniden yapılandırma kararını oluşturamazsa süreç sona erer [Çerçeve Anlaşması m. (VII)/16]. Son olarak belirtilmelidir ki, FYYS'nin imzalanmasını müteakip, borçlu FYYS'den kaynaklanan edimlerini yerine getirdiği sürece, borçlu hakkında icra takibi yapılamayacak, zamanaşımı ve hak düşürücü süreler nedeniyle hak kaybına yol açacak durumlar hariç

olmak üzere, mevcut takiplere devam edilemeyecek, yeni takipler açılamayacak ve diğer yasal yollara başvurulamayacaktır [Çerçeve Anlaşması m. (X)/3].

Burada özet olarak ifade edilen FYY sürecinin, aslında, İİK m. 285 vd. hükümlerinde yer alan konkordato prosedürü ile benzerlikler gösterdiğini ve aynı amaçlara yönelik olduğu açıktır.

Hukukun iktisadi analizi ile ilgili çalışmalarda ticari işletmelerin alacaklılarının çeşitli şekillerde tasnife tabi tutuldukları, teminatlı alacaklılar ve adi alacaklılar ayrımı başta olmak üzere, mali alacaklılar, ticari alacaklılar, alacağı haksız fiil sorumluluğundan doğan alacaklılar (*involuntary creditors*) gibi alacaklı gruplarından bahsedildiği görülmektedir. Bu alacaklı gruplarının kanunlar ve genel düzenleyici işlemler yapılırken farklı muamelelere tabi tutulması lüzumu ortaya çıkabilir. Örneğin, işçilerin ekonomik bakımından dezavantajlı grup olmaları dolayısıyla işçi alacaklarının, maddi hukuka dayanan ayni hakları bulunması sebebiyle rehinli alacaklıların, maliye politikaları dolayısıyla vergi alacaklarının şirket kurtarma usulünde farklı hükümlere tabi tutulması veya belirli ayrıcalıklardan faydalandırılması mümkündür.

İİK'daki konkordato hükümleri de alacaklılar arasındaki bu çeşitliliği dikkate alarak, hukuk politikası tercihleri çerçevesinde çeşitli alacaklı gruplarını birbirinden farklı hükümlere tabi tutmuştur. Mesela, işçilerin iş sözleşmelerinden doğan alacakları, rehinli alacaklıların rehnin kapsamını aşmayan tutardaki alacakları ve 6183 sayılı Kanun'a tabi kamu alacakları bakımından gerek mühletin etkileri gerekse tasdik edilen konkordatonun bağlayıcılığı bakımından özel hükümler sevk edilmiştir (İİK m. 294, 308/c) Kanun koyucu uygulamada çoğunluğu kredi kuruluşları olan rehinli alacaklılar için de özel bir müzakere usulü tesis etmiştir (İİK m. 308/h).

Hal böyle iken kredi kuruluşlarının ve ilgili kurumların yeni konkordato hükümlerinin yürürlüğe girmesinden hemen sonra kendi sektörlerine ilişkin özel bir düzenleme yapma hususunu gündeme getirmeleri kanımızca eleştirilmelidir. Nitekim, elde istatistiki veri olmamakla birlikte, konkordato komiserliği görevi yapan ve gerek meslek içi eğitim çalışmaları sırasında gerekse günlük mesai içinde meslektaşlardan gelen çok sayıda sözlü soruya muhatap olmaları sebebiyle katılımcı gözlemi (*participant observation* - bkz. Jorgensen, 1984, s. 24) yapma imkanı bulan yazarların tespit edebildiği kadarıyla, yakın geçmişte iflâsın ertelenmesi müessesesinin konkordatoyu tamamen saf dışı bırakması gibi, kredi kuruluşlarına özgü yeniden yapılandırma mevzuatının yürürlüğe girmesi de İİK m. 308/h'deki "rehinli alacaklılar ile müzakere" usulünün uygulama dışında kalmasına yol açmış olup İİK m. 308/h hükmünün öngörmüş olduğu rehinli alacaklılar ile müzakere toplantısı, konkordato prosedürlerinin çoğunda, fiilen icra edilmemektedir.

Bu bağlamda FYY konusunda yapılan düzenlemenin, yine kanımızca normlar hiyerarşisine uygunluk bakımından eleştirilecek bir yönü olduğu da ifade edilmelidir. Yönetmelik ilk olarak 2018 yılı Ağustos ayında sadece BankaK'nın BDDK'nın görev ve yetkilerini genel ifadelerle düzenleyen 93. maddesine dayanılarak hazırlamıştı. Oysa BDDK'nın Yönetmeliğin ilk yayımlandığı şekli ile madde 1'de belirtilen ("kredi ilişkisi içinde bulunan borçluların kredi borçlarına ilişkin geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân sağlamak" şeklindeki) amacın elde edilmesi ve buna ilişkin ilgili diğer faaliyetlerin yapılması bakımından düzenleyici işlem yapmak konusunda doğrudan bir görev ve yetkisinin bulunduğunu söylemek kolay değildi. BDDK'ya Yönetmelikteki içerikte bir düzenleme yapmak konusunda açıkça yetki veren Geçici 32. madde BankaK'ya Yönetmeliğin ilk şeklinin yayımlanmasından yaklaşık bir sene sonra, 2019 yılının Temmuz ayında eklenmiştir. Söz konusu Geçici 32. maddenin metni de özü itibarıyla Yönetmelik m. 1'de 2018'den beri yer alan ifadenin

tekrarından ibarettir (27). Bu duruma göre kanımızca Yönetmeliğin kanuni dayanağının sonradan oluşturulduğunu ifade etmek yanlış olmaz (28).

Belirtelim ki, ödeme güçlüğü içine olan işletmeler bakımından mali sektöre olan borçlar ağırlıklı bir öneme sahiptir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ("TCMB") İstatistik Genel Müdürlüğü Reel Sektör Verileri Müdürlüğü'nün 2017 yılına ilişkin yayımladığı tüm firmalara ilişkin (imalat sektörü ve imalat dışı sektörler) sektör bilançoları incelendiğinde (29), 2014, 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin olarak tüm firmalar bazında kısa vadeli mali borçlar, kısa vadeli ticari borçlar ile oranlandığında bunların yaklaşık olarak aynı seviyede olduğu (30) (Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası [TCMB], 2017); uzun vadeli mali borçlar, uzun vadeli ticari borçlar ile oranlandığında ise uzun vadeli mali borçların, yaklaşık ve ortalama olarak, uzun vadeli ticari borçların 19 katı seviyesinde olduğu (31) (TCMB, 2017) görülmektedir. Kısa vadeli borçların en çok 1 yıla kadar olan dönemi kapsadığı dikkate alınırsa, ki bu veriler ışığında en son 2017 yılını içermektedir, içinde bulunduğumuz dönem içerisinde tüm firmalar düzleminde mali borçların ticari borçlardan oldukça yüksek seviyede olduğu sonucuna varmak mümkündür.

İstanbul Yaklaşımı ve Anadolu Yaklaşımı'na ait ortak özellikler olarak yukarıda 6 ila 11. dipnotlarına bağlı kısımda sayılmış olan özelliklerin tümü FYY usulünde de bulunmaktadır. Ancak, belki altıncı bir ortak özellik olmak üzere FYY usulü de İstanbul Yaklaşımı ve Anadolu Yaklaşımı gibi konkordato hükümleri ile bağlantı kurularak düzenlenmemiştir. Bu düzenleme şeklinin isabetli olmadığı kanısındayız.

Normlar hiyerarşisi ve hukuk politikasına ilişkin bu genel mülahazaların yürürlükte bulunan konkordato hükümleri ile FYY mevzuatının birlikte uygulanması ihtiyacının göz ardı edilmesine sebep olamayacağı açıktır. Aşağıda, olması gereken hukuk bakımından yapılan eleştiriler saklı tutularak halihazırdaki mevzuat hükümlerinin birbirleri ile uyumlu olarak uygulanmasının nasıl mümkün olabileceği üzerinde durulacaktır.

İncelememiz İİK'nın 7101 ve 7155 sayılı Kanunlar ile değişik konkordato hükümlerinin, 12.09.2019 tarihinde değişikliğe uğrayan 15.08.2018 tarihli Yönetmelik ve bu Yönetmelik kapsamında yayımlanan 09.10.2019 tarihli Büyük Ölçekli Uygulama (için) Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması ile olan ilişkisi ile sınırlı tutulmuştur. Konu incelenirken Çerçeve Anlaşmaya ilişkin hükümler, istisna ve ayrıntılarına girilmeden konkordato usulündeki temel esaslara uygun düşecek bir kapsamda değerlendirilmeye çalışılmıştır.

08.11.2019 tarihli Küçük Ölçekli Uygulama (için) Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması kapsamında düzenlenen usule ise doğrudan değinilmemiştir. Ancak, gerek her iki çerçeve anlaşmanın özünde benzer ilke ve kurallara yer verilmiş olması gerekse küçük ölçekli uygulama içerisinde büyük ölçekli uygulamaya atıfların yapılmış olduğu dikkate alındığında, büyük ölçekli uygulamaya ilişkin yapılan açıklamaların uygun düştüğü ölçüde bu uygulamayı da ilgilendirdiğini ifade etmek mümkündür. Bununla birlikte konunun niteliği uyarınca ve bütünlüğü sağlamak açısından küçük ölçekli uygulama hakkında da aşağıda bilgi vermek yararlı olacaktır.

C. Küçük Ölçekli Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulaması ve Büyük Ölçekli Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulamasının Karşılaştırması

Küçük Ölçekli Uygulama (için) Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması ("K-Çerçeve Anlaşması") m. (V) (a) uyarınca başvuru tarihi itibari ile alacaklı kuruluşlara olan anapara (nakit + gayrinakit) borç toplamı 25 milyon TL'den az olan borçlular kural olarak küçük ölçekli uygulamaya başvurabilir.

Her iki çerçeve anlaşması ile ulaşılmak istenilen amaç özünde aynıdır. Ancak izlenecek yöntemler bakımından ikisi arasında bazı farklılıklar olduğunu ifade etmek gerekir. Özellikle, büyük ölçekli uygulamanın aksine K-Çerçeve Anlaşmasının amaçları arasında borçluya ilave kredi verilmesi kural olarak öngörülmemektedir [karş. K-Çerçeve Anlaşması m. (II) ve Çerçeve Anlaşması m. (II); ayrıca Çerçeve Anlaşmanın Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri başlıklı (VII). maddesinin (1) (b) bendinde öngörülen "ilave finansman sağlanması" ifadesi K-Çerçeve Anlaşmasında yer almamaktadır].

Büyük ölçekli uygulamadan farklı olarak, küçük ölçekli uygulamanın organizasyon yapısında Alacaklı Kuruluşlar Konsorsiyumu ("AKK") veya Lider Banka ("LB") bulunmamaktadır.

Başvuru, K-Çerçeve Anlaşmasının ekinde belirtilen formata uygun bir başvuru ve taahhüt mektubu ve diğer ilgili belge ve bilgiler ile birlikte K-Çerçeve Anlaşmasını imzalamış olan en büyük alacaklı kuruluşa yapılır. En büyük alacaklı kuruluşun başvuruyu kabul etmemesi halinde sırası ile ikinci ve üçüncü sıradaki en büyük alacaklı kuruluşlara başvuru yapılabilir. Üçüncü en büyük alacaklı kuruluşun başvuruyu kabul etmemesi halinde finansal yapılandırma süreci sona erer. Bu durumda tekrar başvuru yapılabilmesi için ilk başvuru tarihinden itibaren altı ay geçmesi zorunludur [K-Çerçeve Anlaşması, m. (VIII), para. 1-4].

Eğer başvuru kabul edilirse, ilgili alacaklı kuruluş, büyük ölçekli uygulamadaki lider banka sıfatından farklı olarak, Başvuruyu Kabul Eden Alacaklı Kuruluş ("BKEAK") olarak nitelendirilir ve BKEAK başvurunun kabulünden Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi ("FYYS")'nin imzalanmasına kadar olan süreci yönetir [K-Çerçeve Anlaşması, m. (VI)/1, para. 1-2].

Küçük ölçekli uygulama, mahiyeti gereği, büyük ölçekli uygulamaya nazaran daha basit ve hızlı bir prosedür öngörmektedir. Kısaca ifade etmek gerekirse, BKEAK'nın başvuruyu kabul ettiği tarihten itibaren en geç üç iş günü içerisinde K-Çerçeve Anlaşmasına taraf alacaklı kuruluşlara bilgi verip onlardan alacaklarını ve teminatlarını bildirmelerini istemesi ve alacaklı kuruluşların bu bildirimi takip eden en geç üç iş günü içerisinde BKEAK'ya cevap vermesi gerekmektedir [K-Çerçeve Anlaşması, m. (VIII), para. 6].

Başvurunun BKEAK tarafından kabul edilmesi ve bunun ilgili alacaklı kuruluşlara bildirilmesi ile herhangi bir prosedüre tabi olmaksızın, özünde büyük ölçekli uygulama ile aynı esaslara sahip, "Durumun Korunması Süreci" başlar [K-Çerçeve Anlaşması, m. (IX), para. 6].

BKEAK, başvuruyu kabul etmesinden itibaren 15 iş günü (ihtiyaç halinde 5 iş günü ek süre kullanılması ihtimali ile en fazla 20 iş günü) içerisinde fizibilite raporunu (ve ön teklif kapsamı içerisinde yer alan diğer çalışmalarını) tamamlayarak alacaklı kuruluşlara bir ön teklif sunar [K-Çerçeve Anlaşması, m. (VIII), para. 7-8]. Alacaklı kuruluşların bu ön teklif üzerinden yapılandırma yapılıp yapılmaması konusundaki görüşlerini en geç 10 iş günü içerisinde (BKEAK tarafından 5 iş günü daha uzatılabilir) BKEAK'ya bildirmeleri gerekir. İlgili süre içerisinde dönüş yapmayan alacaklı kuruluşun görüşünün olumlu olduğu kabul edilir [K-Çerçeve Anlaşması, m. (VIII), para. 10].

BKEAK'nın sunduğu ön teklif, alacak tutarı bakımından 2/3 çoğunluk ve en az iki alacaklı kuruluş tarafından uygun görülürse BKEAK K-Çerçeve Anlaşması Yapılandırma Parametreleri kapsamında en geç 10 iş günü içerisinde FYYS hazırlar ve bunu imzalanmak üzere alacaklı kuruluşlara gönderir. Alacaklı kuruluşların FYYS'yi 5 iş günü içerisinde imzalayıp BKEAK'ya göndermesi ile FYY süreci olumlu sonuçlanır [K-Çerçeve Anlaşması, m. (VIII), para. 11-12].

Burada ifade edilen prosedürün -usule yönelik çeşitli istisnalar saklı kalmak kaydıyla- büyük ölçekli uygulama ile iki temel farklılık taşıdığını görmek mümkündür. Birincisi, süre bakımından büyük ölçekli uygulamada, kural olarak, (90 + 90) günlük daha uzun bir süre öngörülmüş iken, küçük ölçekli uygulamanın yaklaşık, 45 ila 55 iş günü içerisinde tamamlanması gerekmektedir.

İkinci olarak ise, küçük ölçekli uygulamanın, büyük ölçekli uygulamada olduğu gibi borçlu ve alacaklı kuruluşlar arasında geçen gerçek bir müzakere sürecini içerdiğini söylemek mümkün değildir. Büyük ölçekli uygulamanın gerek organizasyon yapısı gerekse uygulama süreci dikkate alındığında, küçük ölçekli uygulamanın borçlu ve alacaklı kuruluşları müzakere için doğrudan bir araya getiren bir süreçten ziyade, BKEAK tarafından hazırlanan bir çalışma/teklifin alacaklı kuruluşların onayına sunulduğu -deyim yerindeyse dosya üzerinden yürüyen- bir prosedür olduğunu söylemek yanlış olmaz.

II. Finansal Yeniden Yapılandırmanın Konkordato ile Birlikte İşlemesi

A. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulamasına Başvurulması ve Konkordato ile İlişkisi

Uygulamada mali güçlük içindeki işletmelerin çoğunlukla birden fazla kredi kuruluşuna borçlu oldukları görülmektedir. Bu durumu dikkate alarak hazırlanmış olan FYY Çerçeve Anlaşması borçlu işletmenin "Alacaklı Kuruluşlar" şeklinde isimlendirilen birden fazla kredi kuruluşuna tek bir başvuruda bulunmasını öngörmektedir.

Başvurunun muhatabı olan kredi kuruluşları Çerçeve Anlaşmasının (VI). maddesine göre bir AKK oluşturur. Başvuru, AKK içinde alacağı en fazla olan üç alacaklı kuruluştan birine yapılır.

"Uygulama Süreci Prensipleri" başlıklı (VIII). maddeye göre, başvuru Çerçeve Anlaşması ekinde yer verilen formata uygun bir "Başvuru ve Taahhüt Mektubu"nun alacaklı kuruluşa verilmesiyle olur.

Başvurunun alınmasından sonra AKK içinde yer alan alacaklı kuruluşlar, kural olarak, aralarından en büyük alacaklı olan kuruluşu LB olarak seçerler. Müzakereler LB tarafından yürütülür. Bu düzenleme şekline göre AKK'daki alacaklı kuruluşların LB'ye FYYS'nin akdedilmesi konusunda bir temsil yetkisi verdikleri ve LB ile AKK'daki diğer alacaklı kuruluşlar arasındaki ilişkinin vekâlet sözleşmesi hükümlerine tabi olduğunu ifade etmek mümkündür.

Yapılan müzakereler sonucunda borçlu ile AKK üyeleri arasında, bir FYYS yapılır. FYYS, Yönetmeliğin 7. maddesine ve Çerçeve Anlaşmasının (X). maddesine göre, aşağıdaki hususları içermelidir:

> "a. AKK üyelerinin her birinin belirli bir tarih itibariyle borçludan olan alacaklarının tespiti,
> b. ilgili borçlunun bu kapsamda yapacağı geri ödeme yükümlülüklerinin vade yapısı ile tutarlarının belirlenmesi,
> c. sözleşmeye aykırılık hallerinin belirlenmesini ve buna ilişkin yaptırımları,
> d. FYY süresince uygulanacak fiyatlandırmayı (faiz, kar payı, komisyon vb.),
> e. izleme kriterleri (yöntem, sıklık, içerik vb.)
> f. denetim mekanizmasının tanımı,
> g. borçlunun tüm hesaplarını, belgelerini inceleme yetkisi,
> h. genel olarak ve ayrıca her bir AKK üyesi için ayrı ayrı olmak üzere, alacağın süreç içindeki teminat yapısı,
> i. tarafların diğer yükümlülüklerinin tespiti,
> j. AKK'nın uygun göreceği diğer hususları."

Belirtelim ki, Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca TBB tarafından hazırlanıp alacaklı kuruluşlar tarafından imzalanan ve Yönetmeliğin 8. maddesine göre BDDK'nın onayı ile geçerlilik kazanan Çerçeve Anlaşması, alacaklı kuruluşların borçlular ile yapacakları FYYS'nin ne şekilde müzakere edileceğini ve hangi hususları içereceğini belirleyen ve bu anlaşmayı imza eden alacaklı kuruluşlar arasında hüküm ve sonuç doğuran bir sözleşmedir.

FYYS ise alacaklı kuruluşlar ile borçlu arasında bir sözleşme ilişkisi kurmaktadır. Bu düzenleme şekline göre Çerçeve Anlaşması FYYS'lerin bir eki veya tamamlayıcısı mahiyetinde değildir. Ancak FYY başvurusu ve FYYS müzakeresi Çerçeve Anlaşma hükümlerine göre yapıldığı dikkate alınınca FYYS'lerin yorumunda, mesela FYYS'de kullanılan ifadelerin veya kısaltmaları ne anlama geldiği tespit edilirken Çerçeve Anlaşmasından yararlanılması işin mahiyeti gereğidir.

Ayrıca yukarıda açıklanan duruma göre, Yönetmelik ve Çerçeve Anlaşmalarının ayrıntılı hükümlerinden açıkça anlaşıldığı üzere kendilerine yapılan başvuruları kabul etmek mecburiyetinde bulunmayan kredi kuruluşlarının Çerçeve Anlaşmalarının ekinde yer alan Başvuru ve Taahhüt Mektubu, TBK m. 8 anlamında icaba davet (bağlayıcı olmayan öneri) mahiyetinde olup söz konusu icaba davete itibar eden borçlu tarafından Alacaklı Kuruluşlara yapılmış icabın (önerinin) da bir parçasını teşkil etmektedir. Bu icabın (önerinin) kabulü üzerine ise Başvuru ve Taahhüt Mektubu, Alacaklı Kuruluşlarla borçlu arasında kurulan sözleşme ilişkisinin bir parçasını teşkil edecektir.

Çerçeve Anlaşmasının eki olan "Başvuru ve Taahhüt Mektubu"nun 3. paragrafına göre, FYY başvurusunda bulunan borçlu başvuru tarihi itibariyle kendisi (ve ortağı olduğu, kendisine ortak olan, kendisi ile aynı hâkim ortak yapısına sahip olan şirketler ile nezdinde yüzde 10 veya daha fazla paya ya da kontrol gücüne sahip gerçek kişiler) hakkında "iflâs kararı bulunmadığını" beyan eder. Yine Çerçeve Anlaşmasının (V). maddesinin (b) bendi müflis borçluların FYY başvurusunda bulunamayacaklarına, Başvuru ve Taahhüt Mektubunda yer alan beyan ve taahhütlerin 9 numaralı olanı da borçlu ve ortakları hakkında "iflâs/iflâs erteleme ve/veya konkordato başvurusunda bulunulmayacağına" ilişkindir. Bu düzenleme şekline göre borçlunun FYYS müzakere süreci içinde kendisi hakkında iflâs veya konkordato talebinde bulunması sözleşmeye aykırılık teşkil edecektir.

Bu bağlamda iki hususa dikkat çekmek uygun olur. İlk olarak, borçlunun kendisinin iflâsını talep etmesinin zorunlu olduğu haller bakımından, ilgili kanun hükümlerinin (TTK m. 376; İİK m. 178, 179) emredici olması dolayısıyla borçlunun "kendisinin iflâsını talep etmeyeceği" yönündeki taahhüdü hukuken geçerli değildir. İkinci olarak, Başvuru ve Taahhüt Mektubu, "konkordato başvurusunda bulunulmayacağı" şeklinde bir taahhüt içermesine rağmen, başvurunun yapılacağı tarih itibariyle konkordatoya başvurmuş (konkordato mühleti talebinde bulunmuş) olan borçluların FYYS başvurusunda bulunmalarına engel bir hüküm içermemektedir. Nitekim geçici veya kesin konkordato mühleti içinde bulunan kredi borçlularının FYYS başvurusunda bulunmalarına uygulamada rastlanmaktadır.

B. Konkordato Mühleti ve Mühletin Etkilerinin Finansal Yeniden Yapılandırmaya Başvurunun Etkileri ile Karşılaştırılması

Ödeme güçlüğü içindeki işletmelerin iyileştirilmesini amaçlayan bir düzenlemenin esaslı unsurlarından biri olan ve zaman itibariyle ilk aşamasını teşkil eden borçların ödenmesi / icra takiplerinin askıya alınması müessesesi konkordato hukukunda mühlet şeklinde isimlendirilmektedir (İİK m. 289, 294-297). (Mesela bkz. Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018, s. 69 vd.) Son İİK değişikliğinden sonra usulü hızlandırmak ve geçici hukuki himayeyi sağlamak üzere konkordato mühletinden önce gelen bir "geçici konkordato mühleti" de ihdas edilmiştir (İİK m. 287). (Mesela bkz. Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018, s. 21 vd.) Ayrıntılara girmeden ifade edilecek olursa, konkordato mühleti, konkordato talebinden önce doğan

alacaklarla ilgili icra takiplerinin, rehinli ve belirli imtiyazlı alacaklılar müstesna olmak üzere askıya alınması sonucunu doğurmaktadır (İİK m. 294). Konkordato alacaklısı sıfatını alan bu alacaklılar arasındaki eşitliği muhafaza etmek için de, yine kural olarak, söz konusu alacaklılara konkordato mühleti boyunca ödeme yapılmaması ilkesi geçerli olmaktadır. Bu temel sonuçlar bakımından geçici konkordato mühleti ile kesin konkordato mühleti arasında bir fark bulunmamaktadır. (Mesela bkz. Pekcanıtez ve Erdönmez, 2018, s. 30)

Konkordato usulüne benzer şekilde FYY süreci de FYY müzakeresinin devam ettiği süre için icra takiplerinin ve ödemelerin askıya alınması ilkesini benimsemiştir. Ancak Çerçeve Anlaşmasının diğer hükümlerinde de görüleceği üzere FYY'deki takip ve ödemelerin durdurulması, hukuki terimlerden çok tacirler arasında kullanılan günlük dile ait ifadelerle düzenlenmiş olup, FYY kapsamına giren kredilerin tahsiline ve icra takiplerine devam edilmemesi AKK içinde yer alan alacaklı kuruluşların birbirlerine karşı sözleşmesel bir taahhüt şeklinde ortaya çıkmaktadır. Çerçeve Anlaşmasının "Durumun Korunması Süreci Prensipleri" başlıklı (IX). maddesinde takip ve ödemelerin durdurulması esası aşağıdaki şekilde beyan edilmiştir:

"Durumun Korunması Süreci", tarafların gerek kendi aralarındaki gerekse borçlu ile olan mevcut hukuki statünün, teminat yapısının, ilişki düzeyinin ve borçlu ile ortaklarının varlıklarının, öngörülen makul bir müzakere süresi boyunca korunmasını içeren bir süreçtir.

Borçlu, durumun korunması sürecinin geçerli olduğu süre içinde AKK üyeleri de dahil olmak üzere alacaklılar arasında (tek tek ya da grup halinde) farklılık yaratacak hiçbir girişimde bulunamaz. Bu kısıtlama, ilgili borçlunun bağlantılı bulunduğu diğer kişi ve kuruluşlar ile ortaklarını da kapsar.(...)

Taraflar, borçlu ile olan mevcut hukuki statünün, teminat yapısının, ilişki düzeyinin ve borçlu ile ortaklarının malvarlıklarının, müzakere süreci içinde kapsamlı olarak korunmasına genel olarak özen gösterirler.

Başvurulan Alacaklı Kuruluş'a usulüne uygun bir şekilde başvuruda bulunulması ve başvurunun ilgili Alacaklı Kuruluşlar'la paylaşılması ile birlikte, herhangi bir prosedüre tabi olmaksızın "Durumun Korunması Süreci" başlar. Bu süreçte Alacaklı Kuruluşlar tarafından borçlu hakkında FYY konusu alacaklara ilişkin olarak icra takibi yapılamaz, zamanaşımı ve hak düşürücü süreler nedeniyle hak kaybına yol açacak durumlar hariç olmak üzere, mevcut takiplere devam edilemez, yeni takipler açılamaz, diğer yasal yollara başvurulamaz. (…)

Borçlunun başvuru tarihinden önce herhangi bir Alacaklı Kuruluş tarafından başlatılmış yasal takipler sonucu;

- Satış günü alınmış olması,
- İhalenin feshi davasının devam ediyor olması,
- Borcun İcra Taahhüdüne bağlamış olması,
- Tasarrufun iptali davasının devam ediyor olması,

şeklinde aksiyonlar alınmış ise bu işlemler FYY'den etkilenmez. Söz konusu işlemleri uygulayan Alacaklı Kuruluş/Kuruluşlar dilerse bunlardan feragat edebilir. Feragat edilmemesi halinde FYY sürecinin devam edip etmeyeceğine AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar tarafından karar verilir".

Durumun korunması süreci prensiplerine ilişkin (IX). madde finansal kiralama konusu mallar için İİK'nın 307. maddesine atıf yapmakla yetinmektedir [Çerçeve Anlaşması m. (IX), para. 3]. Ayrıca aynı maddenin dördüncü paragrafına göre ise

"borçlu, ikinci fıkra hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, Çerçeve Anlaşması'nı imzalamamış olan Yurt Dışı Kredi Kuruluşları veya Uluslararası Kurumlara olan veya bu kurum ve kuruluşlar ile Alacaklı Kuruluşlar'ın birlikte vermiş oldukları borçlarına ilişkin finansal yeniden yapılandırma veya benzeri diğer süreçler yürütebilecektir".

Belirtelim ki, gerek BankaK'nın geçici 32. maddesi gerekse Yönetmelik çok genel düzenlemeler şeklinde kaleme alınmış olup FYY usulüne ilişkin ayrıntılar esasen çerçeve anlaşmalarda düzenlenmiştir. Normlar hiyerarşisi dikkate alındığında konkordato mühleti almış ve daha sonra FYY başvurusunda bulunmuş olan borçlu bakımından İİK'daki konkordato hükümleri öncelikle uygulanacak, başka bir ifadeyle Çerçeve Anlaşmasının hükümleriyle konkordato mühletinin sonuçları arasında çatışma olduğunda konkordato mühletinin sonuçlarına itibar edilecektir. Örneğin, FYYS müzakereleri sırasında bir icra takibinde satış gününün belirlenmiş olduğu hallerde takip yasağının uygulanmayacağı yönünde Çerçeve Anlaşmasında yer alan istisna borçlunun konkordato mühleti almış olduğu hallerde uygulanmayacaktır.

C. Konkordatoda Alacak Bildirimi, Çekişmeli Alacakların Durumu ve Alacaklılar Toplantısının Finansal Yeniden Yapılandırma Müzakere Süreci ile Karşılaştırılması

Konkordato mühletinden ve konkordatonun tasdiki halinde vade veya tenzilat konkordatosunun hükümlerinden etkilenen alacaklılar/alacaklar, konkordato mühleti talebinden önce doğmuş olan alacaklardır. Ayrıca, konkordato talebinden önce doğmuş olsa bile rehinle temin edilmiş olan veya kanunda sayılan istisnalar kapsamında "imtiyazlı" sayılan alacaklar/alacaklılar konkordatodan etkilenmezler (İİK m. 294, 308/c). Konkordatoya tabi olan alacaklılar komiser tarafından yapılan bir ilanla alacaklarını bildirmeye davet edilirler (İİK m. 299). Komiser alacaklıların alacak beyanları hakkında borçlunun görüşünü alır. Kural olarak konkordatonun kabulü için yapılacak oylamaya sadece borçlunun kabul ettiği alacaklılar katılır. Borçlunun kabul etmediği alacaklar ise "çekişmeli alacak" sayılır ve bu alacakları beyan eden alacaklıların toplantıda oy kullanmaları ancak mahkemenin bu yönde vereceği bir ihtiyati tedbir kararıyla mümkün olur (İİK m. 300, 302).

FYY usulünden faydalanabilecek olan alacaklılar ve bu kapsamda bankalar çoğunlukla rehinli alacaklı olup alacaklarının rehinle karşılanan kısmı bakımından konkordatodan etkilenmezler. Kredi kuruluşunun alacağının kısmen rehinle temin edilmiş olması halinde alacağın rehinle karşılanmayan (konkordatodan etkilenen) kısmının ne kadar olduğu komiserin rehinli mallar için yaptıracağı değer takdiri dikkate alınarak belirlenir (İİK m. 298).

FYY usulünde ise, konkordatoda olduğunun aksine, alacakların belirlenmesi borçlu tarafından değil alacaklı kredi kuruluşları, daha kesin bir ifadeyle AKK tarafından yapılır (Çerçeve Anlaşması m. (VII)/15).

Bu açıklamalara göre konkordato mühleti içinde borçlunun FYY başvurusunda bulunması halinde kredi kuruluşlarının alacakları ve bu alacakların rehinle temin edilmeyen kısmı bakımından konkordato için ayrı, FYY için ayrı tutarların ortaya çıkması ihtimal dahilindedir.

Konkordato "kaydedilmiş alacaklıların ve alacakların yarısını" veya "kaydedilmiş olan alacakların dörtte birini ve alacakların üçte ikisini" aşan çoğunluğun oyuyla kabul edilmiş sayılır (İİK m. 302). Kabul edilen konkordato mahkemenin de tasdiki ile konkordatodan etkilenen bütün alacaklılar için bağlayıcı hale gelir (İİK m. 308/c).

FYY usulünde ise çerçeve anlaşmalar kapsamında bir borçluyla yapılan FYYS'nin alacaklı kuruluşların alacaklarının üçte ikisini oluşturan çoğunluk tarafından imzalanması halinde "Çerçeve Anlaşması'nı imzalamış olan Alacaklı Kuruluşlar'ın tamamı tarafından alacakların yeniden yapılandırılması[nın] zorunlu" olduğu kabul edilmiştir (Çerçeve Anlaşması m. (VI)/1, c bendi).

Yukarıda açıklanan duruma göre, konkordato mühleti içinde FYY başvurusunda bulunan bir borçlunun konkordato bakımından başarısız, FYY bakımından ise başarılı sonuç alması mümkün olabileceği gibi bunun tersi de gerçekleşebilir. Konkordato mühleti devam ederken yapılan FYY'nin başarıyla sonuçlanması (FYYS'nin imzalanması) halinde borçlunun, mali durumunun geneli bakımından da iyileşmiş olması beklenir.

Esasen borçlunun mali durumunun düzelmesi FYYS'nin akdedilmesinin bir ön şartını teşkil etmektedir. Çerçeve Anlaşmasının (V). maddesinin (a) bendinin 2. paragrafı ve c bendi aşağıdaki gibidir:

"FYY kapsamına alınacak borçluların, mali durumlarının ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması veya yeni bir itfa planına bağlanması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacaklarının tespit edilmesi şarttır. Borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanamayacağına kanaat getirilen borçlular finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınamaz.

Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumunun tespiti ve finansal yeniden yapılandırmanın uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirme; bağımsız denetim kuruluşlarına, Çerçeve Anlaşması'nı imzalamış olan Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak tutarlarına göre en az 2/3'ü ve en az ikisi tarafından belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde Alacaklı Kuruluşlar'a yaptırılır.

Yapılan incelemelere bağlı olarak borçlunun bilanço içi ve dışı varlık ve imkânlarının bir arada irdelenmesi sonucunda, ilgili borçlunun öngörülen süre içerisinde borçlarını ödeme kabiliyetini kazanıp kazanmayacağı yönündeki değerlendirmeler sonrasında AKK tarafından olumlu görüşe varılan borçlular için FYYS bağıtlanabilir."

FYY başvurusu başarı ile sonuçlanan borçlunun mali durumunun düzeldiği kabul edilebileceğinden, komiserin de olumlu raporuyla borçlu hakkındaki konkordato mühletinin mahkeme tarafından kaldırılmasına karar verilebilecektir (İİK m. 291). Uygulamada konkordato mühletinin kaldırılmasına FYYS müzakerelerinin başarıyla neticelendiğinin belgelenmesi üzerine, FYYS'nin imzalanmasından önce de karar verilebilmektedir.

D. Konkordatonun Tasdikinin, Özellikle Vade ve/veya Tenzilat Sonuçlarının, Finansal Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ile Karşılaştırılması

Konkordatoda borçlunun mali durumunun iyileştirilmesi için hazırlanarak alacaklıların kabulü ve mahkemenin tasdikiyle hüküm doğuran konkordato projesi ya alacaklıların alacaklarının bir oranından vazgeçmeleri ya da borçluya yeni vade tanımalarını öngörür (İİK m. 286/a bendi). Birinci halde tenzilat ikinci halde vade konkordatosundan bahsedilir ki borçlunun alacaklılarına hem tenzilat hem de vadenin ertelenmesi teklifinde bulunması da mümkündür. Konkordato projesinin, işletmelerin mali güçlükten kurtarılması ile ilgili, mesela alacaklılara, alacaklarına karşılık olmak üzere borçlu şirketin yeni ihraç edeceği hisselerinin önerilmesi (*debt-equity swap*) gibi diğer yöntemlere yer vermesine kanuni bir engel bulunmamakla birlikte, konkordatoya ilişkin kanun hükümleri bu türlü yeniden yapılandırma araçları dikkate alınarak düzenlenmiş olmayıp, uygulamada tenzilat konkordatosu ve/veya vade konkordatosu şeklindeki konkordatolarla sınırlı kalmaktadır.

Çerçeve Anlaşması kapsamındaki FYY ise daha çeşitli ve daha kapsamlı yeniden yapılandırma yöntemlerine yer verilebilmesini öngörmektedir. Çerçeve Anlaşmasının "genel prensipler ve tarafların yükümlülükleri" başlıklı (VII)/1 maddesi aşağıdaki gibidir:

"Borçlu firma bazında gündeme gelen Finansal Yeniden Yapılandırmalar, bu Anlaşma kapsamında en geniş şekliyle ele alınır. Bu kapsamda, AKK'nın uygun görmesi halinde;

a. mevcut riskin yeniden ve borçlu bazında belirlenecek koşullarla vadeye bağlanması,

b. ilave finansman sağlanması, (işletme sermayesi amaçlı ve/veya gerek duyulduğunda yarım kalmış yatırımın veya yeni yatırımın finansmanı amacıyla),
c. borçlunun ana faaliyeti ile doğrudan ilgili olmayan faaliyetlerinin tasfiyesi,
ç. sermaye artırımı,
d. yönetim değişikliği,
e. halka açılma,
f. iştirak ve varlık satışı,
g. ortaklık yapısının değiştirilmesi,
ğ. şirket hisseleri/hisse senetleri üzerinde AKK'ya dahil alacaklılar lehine rehin ve/veya intifa hakkı tesis edilmesi,
h. gerekli görülmesi halinde başvuruyu yapan borçlunun ortak ve birinci derece akrabalarının mal varlıklarının teminat olarak garameten AKK üyelerine verilmesi

hususları dahil, burada sayılmayan ancak ilgili borçlunun ekonomiye kazandırılmasını teminen gerekli görülen değişiklikler (tek başına veya bir kısmı ya da tamamı bir arada olmak üzere) yapılabilir ya da yapılması ilgili borçludan talep edilebilir."

Konkordato ile FYY'nin birlikte uygulanabilmesi için her iki usulün de zaman bakımından uyumlu yürütülmesi gerekmektedir. Çerçeve Anlaşması m. (VII)/16'da yer alan "*AKK başvuru tarihinden itibaren en fazla 90 gün içinde yeniden yapılandırma kararını oluşturamadığı takdirde süreç sona erer. Bu süre, AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla en fazla 90 gün süreyle uzatılabilir. Çerçeve Anlaşması'nın süresi içinde en fazla iki kere başvuru yapılabilir*" şeklinde düzenleme uyarınca FYYS müzakereleri için 90 günlük bir süre tanımakta olup AKK kararıyla bu süre 90 gün daha uzatılabilmektedir. Benzer şekilde K-Çerçeve Anlaşması'nın 9. sayfasında yer alan "Yapılandırma Parametreleri" başlığı altında "*Düzenlenecek olan FYYS'de aşağıdaki tabloda belirtilenlerin dışında bir işlem yapılmak istendiğinde Çerçeve Anlaşması'nı imzalayan Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak tutarı bakımından 2/3'ünün ve en az iki Alacaklı Kuruluş'un olumlu görüşü ile Büyük Ölçekli Uygulamada belirtilen Uygulama Süreci kullanılacaktır*" denilmek suretiyle büyük ölçekli uygulama sürelerine atıf yapılmakta ve karar için, ek 90 gün opsiyonu ile birlikte, 90 gün süre tanınmaktadır.

İİK m. 304/1 uyarınca mahkeme konkordato hakkındaki kararını herhalde kesin mühlet içinde vermek zorundadır. Konkordatoya ilişkin yargılamanın yapılabilmesi için de öncelikle komiserin alacaklılar toplantısına davet ilanını yapması, toplantı ile ilan arasında en az 15 günlük sürenin bulunması, alacaklılar toplantısında konkordato projesi oylandıktan sonra yedi günlük iltihak süresinin beklenmesi ve iltihak süresi sona erdikten sonra en geç yedi gün içerisinde nihai komiser raporunun mahkemeye tevdi edilmesi gerekmektedir (İİK m. 301 ve 302). Görüleceği üzere konkordato projesinin oylanması ve tasdikine yönelik son safhalar kanun koyucu tarafından sıkı kanuni sürelere bağlanmıştır. Başka bir ifade ile, bir yıllık kesin mühletin yaklaşık son iki ayı, birbirini art arda takip eden süreler ile, alacaklılar toplantısına hazırlık, alacaklılar toplantısı, nihai komiser raporunun sunulması ve tasdik yargılamasına ayrılmıştır. Bu durumda FYYS müzakereleri devam ederken konkordatonun kanuni sürelere uygun biçimde tamamlanabilmesi için komiser tarafından konkordatonun son aşamalarına ilişkin ve geri dönüşü mümkün olmayan söz konusu işlemlerin başlatılması gerekebilir. Bunun da olumlu seyreden FYYS müzakerelerini etkilemesi muhtemeldir. Kanaatimizce, eş zamanlı devam eden bu iki sürecin zamanlama bakımından bu şekilde çakışması halinde İİK m. 289/5 uyarınca borçlunun yapacağı başvuru (ve mahkeme tarafından alınacak komiser görüşünün olumlu olması halinde) veya komiserin doğrudan talepte bulunması üzerine mahkeme tarafından kesin mühletin İİK m. 289/5 hükmüne göre uzatılması uygun olacaktır.

FYYS'nin Çerçeve Anlaşmasında öngörülen kapsam ve çeşitlilikte mali durumunun iyileştirilmesi araçlarını da hayata geçirecek şekilde uygulanması, ülkemizde mali güçlük

içindeki işletmelerin iyileştirilmesi fikirlerinin yaygınlaşmasına katkıda bulunacaktır. Bu bağlamda konkordato ile FYY'nin birlikte uygulanmasının ülke ekonomisi için yararlı sonuçlar verebileceği kanaatindeyiz.

E. İİK m. 308/h Uyarınca Yapılan Rehinli Alacaklılar ile Müzakere Toplantısının Finansal Yeniden Yapılandırma ile Karşılaştırılması

İİK'nın 308/h maddesinde "Rehinli Alacaklarla Müzakere Şartları ve Yapılandırmanın Hükümleri" başlığı altında, esasen konkordatodan etkilenen alacaklılar arasında bulunmayan rehinli alacaklıların borçlu ile ayrı bir müzakere sürecini işletmelerine imkân veren; bu müzakere sürecinin konkordato projesinin kabulü ile bağlantısını düzenleyen bir kanun hükmü yer almaktadır.

İİK m. 308/h hükmü borçluya rehinli alacaklıların her biriyle ayrı ayrı ve (kanunun madde gerekçesinde açıklandığı üzere) birbirinden gizli olarak müzakereler yapma imkânını tanımaktadır. Kanun sistemine göre rehinli alacaklılar kendilerine teklif edilen tenzilat, vadelendirme ve diğer önerileri alacak miktarı itibariyle üçte ikiyi aşan çoğunlukla kabul ederlerse yapılan anlaşmalar, mahkemenin de tasdikiyle bütün rehinli alacaklılar için bağlayıcı hale gelir. Borçluyla anlaşamayan rehinli alacaklılar "konkordato talep tarihinden itibaren, taraflar arasındaki sözleşmede kararlaştırılan temerrüt öncesi faiz oranı uygulanmak suretiyle, diğer rehinli alacaklılarla anlaşmalardan en uzun vadelisine tabi olur". Ancak adi alacaklılara teklif edilen konkordato projesi kabul edilmedikçe rehinli alacaklılarla yapılmış olan sözleşmeler hüküm ve sonuç doğurmaz.

"Rehinli alacaklı" denilince ilk hatıra gelen mali güçlük içine düşmüş olan işletmeye kredi kullandırmış olan kredi kuruluşları ve özellikle bankalar olmaktadır. Bu bağlamda İİK m. 308/h hükmünün de FYY usulü ile birlikte uygulanmasının mümkün ve yararlı olduğu kanaatindeyiz. Uygulamadaki tecrübeler İİK 308/h maddesi uyarınca komiser nezaretinde yapılan müzakere toplantılarının yararlı sonuçlar verebildiğini göstermektedir.

F. Rehinli Alacaklılar ile Müzakere Sürecinde Finansal Yeniden Yapılandırma Usulünün Uygulanması

Yukarıda ifade edildiği gibi Çerçeve Anlaşma ekinde yer alan Başvuru ve Taahhüt Mektubu "konkordato başvurusunda bulunulmayacağı" şeklinde bir taahhüt içermesine rağmen, ilgili mektup başvurunun yapılacağı tarih itibariyle konkordato mühleti talebinde bulunmuş olan borçluların FYYS başvurusunda bulunmalarına engel bir hüküm içermemektedir. Bu sebeple FYY sürecinin konkordato ile birlikte işletilebilmesi için borçlunun FYY başvurusunda önce konkordato mühleti talep etmiş olması lazımdır.

FYY sürecinin konkordato ile birlikte işletilebilmesi için öncelikle, borçluya nezaret eden ve konkordato projesinin hazırlanmasında borçluya yardımcı olan konkordato komiserinin (İİK m. 290) bir karar alması uygun olur (32). Bu kararı takiben kredi alacakları rehinle temin edilmiş olan kredi kuruluşlarına FYY Çerçeve Anlaşmasının (VIII). maddesine göre başvuruda bulunulması gereklidir (33). Başvuruyu ve başvurunun kabulü ile LB'nin belirlenmesi işlemlerini takiben alacakları rehinle temin edilmiş olan kredi kuruluşlarına (ve varsa diğer rehinli alacaklılara) İİK m. 308/h uyarınca yapılacak müzakere toplantısı için davette bulunulmalıdır (34). Davet tarihi ile müzakere toplantısının yapılacağı tarih arasında, kredi kuruluşlarının sayısı da dikkate alınarak FYY sürecinin ilerletilmesi için yeterli olacak bir süre bulunmalıdır. Bu süre Büyük Ölçekli Uygulamalar için kullanılan Çerçeve Anlaşmasının kapsamına giren borçlular bakımından 90 günden az olmamalıdır (35). İİK m. 308/h sisteminde rehinli alacaklılarla, müzakere toplantısından önce tek tek görüşecek olan konkordato borçlusunun alacaklıların her birini ayrı ayrı "ikna etmiş olması" gerektiği fakat her bir alacaklıya farklı teklifler yapabileceği ve bu tekliflerin diğer alacaklılardan gizli

tutulabileceği kabul edilmektedir (36). Ancak FYYS için yapılacak görüşmeler bakımından borçlunun her bir bankaya ayrı ayrı tekliflerde bulunması ve özellikle bu tekliflerin gizli tutulması mümkün değildir. İİK m. 308/h uyarınca yapılacak toplantıda alacağı rehinle temin edilmiş her bir kredi kuruluşu için ayrı ayrı hazırlanmış olan anlaşma tutanaklarının teslim edilmesi gerekecektir (37). Bu anlaşma tutanakları kendilerine yapılan teklifi kabul eden kredi kuruluşları tarafından müzakere toplantısı sonunda veya toplantıyı takip eden yedi günlük iltihak süresi içinde imzalanarak konkordato komiserine iade edilebilir. Belirtelim ki, özellikle FYY süreci ile birlikte yürütülen müzakere toplantısının gerçek bir "müzakere" niteliğinde olması gerekir ve konkordato borçlusunun yaptığı teklifler üzerinde toplantı sırasında değişikliklerin yapılması mümkündür. Toplantı sonunda müzakerenin cereyanı hakkında bilgi veren bir tutanak hazırlanması ve bunun hem komiser hem borçlu hem de kredi kuruluşları tarafından imzalanması uygun olur (38). Ancak İİK m. 308/h hükmü alacaklıların oylarının iltihak süresi içinde de beyan edilebileceğini öngördüğünden, bu tutanağın borçlunun yaptığı tekliflerin kabul edildiği yönünde bir açıklama içermemesi ve imzaların kredi kuruluşlarına yapılan tekliflerin kabul edildiği anlamına gelmeyeceğinin, (alacaklıların kabulünün tutanağın değil teklif metninin imzasıyla olacağının) açıklanması isabetli olacaktır.

Örnek belgeler de eklenerek açıklanan bu süreç sonunda kredi kuruluşlarıyla konkordato borçlusu arasında yapılan anlaşmanın İİK m. 308/h uyarınca komiserin İİK 302. maddeye göre mahkemeye sunacağı gerekçeli rapora işlenmesi ve gerekli çoğunluk da sağlanmış ise sürecin mahkemenin tasdiki ile tamamlanması mümkündür. Ancak bu anlaşmaların "geçerli hale gelmesi" için borçlunun adi konkordato alacaklılarına yaptığı konkordato teklifinin de kabul edilmiş olması gerekecektir (İİK m. 308/h, fıkra 4, 6-7).

Belirtelim ki yapılan görüşmeler ve İİK m. 308/h uyarınca yapılan toplantı sonucunda kredi kuruluşlarıyla borçlu arasında anlaşmanın sağlanması halinde yukarıdaki yolun izlenmesi yerine FYYS imzalanmasını takiben "borçlunun mali durumunun düzelmesi nedeniyle kesin mühletin kaldırılması" başlıklı İİK m. 291 hükmü uyarınca konkordato mühleti kaldırılarak da süreç tamamlanabilir.

FYY sürecinin İİK m. 308/h hükmünde düzenlenen süreçle birlikte işletilmesi, özellikle çok sayıda kredi kuruluşunun sürece dahil olduğu hallerde altı ay kadar sürebilen bir zamana ihtiyaç göstermektedir. Konkordato borçlusunun veya komiserin bu zaman ihtiyacı dikkate alınarak mahkemeye konkordato mühletinin İİK m. 289, f. 5'e göre uzatılması talebinde bulunmaları gerekebilecektir (39). Mevzuatla tanımlanmış bir sürecin işletilmesi için yapılacak bu yöndeki talebin, somut olayın özelliklerinden kaynaklanan ve mahkemenin takdir yetkisi kapsamında dikkate alınabilecek istisnai durumlar dışında kabul edilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

III. Sonuç

2018 yılındaki kanun değişikliğini takiben konkordatonun yaygın bir biçimde tatbik edilmeye başlamasından kısa bir süre sonra, benzerleri geçtiğimiz dönemlerde "İstanbul Yaklaşımı" ve "Anadolu Yaklaşımı" adlarıyla tecrübe edilmiş olan Finansal Yeniden Yapılandırma uygulaması yürürlüğe konulmuştur.

Özünde mali güçlük içerisindeki işletmelerin iyileştirilmesi amacına hizmet eden bu iki hukuki müessesenin birbirleri ile uyum içinde işletilebilmesi halinde olumlu sonuçlar vereceğinden şüphe duyulmamaktadır. Ancak, Finansal Yeniden Yapılandırma ("FYY") usulünün konkordato ile bağlantı kurulmadan doğrudan uygulamaya konulması bu iki kurumun birlikte nasıl işlemesi gerektiği yönünde tereddütlerin oluşmasına sebep olmaktadır. (Bkz. mesela 26 ila 27. dipnotları arasındaki kısım)

Halihazırda konkordatoya başvurmuş bir borçlunun FYY başvurusu için talep edilen ve çerçeve anlaşmaların ekinde yer alan başvuru ve taahhüt mektubunda yer alan "konkordato başvurusunda bulunmayacağı" taahhüdünde bulunması ve ancak bu başvuruya engel teşkil edecek herhangi bir hükmün bulunmuyor olması; normlar hiyerarşisinde öncelik taşıyan konkordatonun mühlete ilişkin hükümleri ile FYY çerçeve anlaşmasında belirtilen durumun korunması süreci prensiplerinin uyumsuz olması; FYY müzakerelerinin cereyan şekli ve neticesinin İİK m. 291 anlamında borçlunun mali durumunun düzelerek konkordatonun kaldırılması için yeterli sebep haline gelmesi; kredi kuruluşlarının kendi aralarındaki iletişimin yavaş olması sebebi ile FYY sürecinin uzayarak konkordato komiserlerinin sorumluluğunda olan alacaklılar toplantısının organizasyon ve icrası ile çakışması ve bu halin ek konkordato mühleti verilmesi için geçerli bir sebep olup olmadığı yönünde ilk derece mahkemelerinin birbirinden farklı kararlar vermesi ve İİK m. 308/h'de yer alan rehinli alacaklılar ile müzakere prosedürünün FYY ile birlikte işlevini kaybetmesi gibi çeşitli hususlar az önce ifade edilen tespite örnek olarak gösterilebilir.

Konkordato ve FYY'nin borçlular ve ülke ekonomisi açısından kendilerinden beklenilen yararlı sonuçları en iyi şekilde verebilmeleri için her iki usulün birbirleri ile uyumlu hale getirilmesi ve birlikte uygulanmalarına imkân sağlayacak şekilde yorumlanarak tatbik edilmeleri önem arz etmektedir.

Ek-1: Rehinli alacaklılarla müzakerelerin Finansal Yeniden Yapılandırma sürecinin dikkate alınarak yapılması hakkında komiser kararı örneği.

[•] ŞTİ.

(KESİN) KONKORDATO KOMİSERLİĞİ KARARI

([•] Asliye Ticaret Mahkemesi'nin [•] E. Sayılı Dosyası)

…/.../2020

Komiser heyetimiz tarafından yapılan inceleme neticesinde, konkordato borçlusu şirketin alacaklılarını, alacak miktarlarını ve nitelikleri gösterir tablo şu şekildedir:

Sıra No.	Alacaklı	Alacak Miktarı	Alacağın Niteliği	Rehinle Temin Edilmiş Alacak Miktarı
1	[•]	[•]	[•]	[•]
2	[•]	[•]	[•]	[•]
3	[•]	[•]	[•]	[•]
4	[•]	[•]	[•]	[•]
5	[•]	[•]	[•]	[•]
6	[•]	[•]	[•]	[•]
7	[•]	[•]	[•]	[•]
8	[•]	[•]	[•]	[•]

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu madde 308/h, fıkra 2'de "komiser kesin mühlet içinde uygun göreceği zamanda bütün rehinli alacaklıları borçlunun anapara indirimi, faiz indirimi, vadelendirme veya diğer ödeme tekliflerini müzakere etmek üzere tebligat çıkartarak davet eder" hükmü yer almaktadır.

Yine yukarıda **[•], [•], [•], [•], [•], [•]** ve **[•]** sıra numaralarında yer alan alacaklıların 5411 sayılı Bankacılık Kanunu geçici madde 32 anlamında alacaklı kuruluş sıfatını haiz oldukları bilinmekte olup konkordato borçlusu şirketin, Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik ve Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) kapsamında finansal yeniden yapılandırma başvurusunda bulunmasının mümkün olduğu görülmektedir.

Konkordato borçlusu şirketin, İİK m. 308/h uyarınca gerçekleştirilecek rehinli alacaklılar toplantısından önce yapacağı görüşmelerini önerilebilecek başka yöntemler yanında finansal yeniden yapılandırma mevzuatı ve buna ilişkin süreci de dikkate alarak gerçekleştirmesi ve bu kararın gereği için konkordato borçlusu şirkete hususun bildirilmesi konusunda oy birliği ile karar verilmiştir.

Konkordato Komiseri **Konkordato Komiseri** **Konkordato Komiseri**

Ek-2: Kredi kuruluşlarına İİK m. 308/h uyarınca yapılacak müzakere toplantısı için davet örneği.

[•] BANKASINA,

…/…/2020

[•] Asliye Ticaret Mahkemesi'nin **[•]** E. Sayılı dosyası kapsamında konkordato talep etmiş ve hakkında kesin mühlet verilmiş olan **[•]** Şti.'nin, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu madde 308/h, fıkra 2 hükmü uyarınca, bütün rehinli alacaklılarının borçlunun anapara indirimi, faiz indirimi, vadelendirme veya diğer ödeme tekliflerini **[•]** tarihinde **[•]** adresinde müzakere etmek üzere davet edildiği hususunu bilgilerinize sunarız.

Konkordato Borçlusu

[•] Şti. Vekili

Av. [•]

Ek-3: Alacağı rehinle temin edilmiş her bir kredi kuruluşu için ayrı ayrı hazırlanacak olan anlaşma tutanağı örneği.

REHİNLİ ALACAKLILARLA YAPILANDIRMA ANLAŞMASI TUTANAĞI

(İcra ve İflas Kanunu m. 308/h*)

Rehinli alacaklının adı/unvanı:

Konkordato borçlusunun adı/unvanı:

Müzakere tarihi:

***İltihak süresi* sonu**:**

Alacaklar	
Rehinli alacak tutarı	
Varsa rehinli olmayan alacak tutarı	

Konkordato borçlusunun yapılandırma teklifinin özeti	
Anapara indirimi	
Faiz indirimi	
Vadelendirme	
Diğer ödeme teklifleri	

Konkordato borçlusunun imzası:

Aşağıdaki iki seçenekten birini, kayıt ve çekince ilave etmeden işaretleyiniz:

Yapılandırma teklifini kabul ediyoruz:

Yapılandırma teklifini kabul etmiyoruz:

Tarih:

Rehinli alacaklının imzası:

_____

[Dipnotlar]

(*) Kanun hükmünün metni arka sayfadadır.

(**) İcra ve İflas Kanunu m. 308/h, fıkra 3 hükmü uyarınca, rehinli alacaklılarla yapılan müzakere tarihini takip eden ve müzakere sırasında olumlu veya olumsuz oy kullanmamış bulunan her bir rehinli alacaklının, konkordato borçlusunun bu rehinli alacaklıya yaptığı teklifi (tutanağı imza ederek) kabul edebileceği süre.

[ARKA SAYFA]

Rehinli alacaklılarla müzakere şartları ve yapılandırmanın hükümleri:

308/h – Adi konkordatoda borçlu, ön projede belirtmek suretiyle, alacaklı lehine rehin tesis edilmiş borçlarının yapılandırılmasını bu madde uyarınca talep eder.

Komiser, kesin mühlet içinde uygun göreceği zamanda bütün rehinli alacaklıları borçlunun anapara indirimi, faiz indirimi, vadelendirme veya diğer ödeme tekliflerini müzakere etmek üzere tebligat çıkartarak davet eder.

Müzakerede ve müzakereyi takip eden yedi günlük iltihak süresi içinde rehinli alacaklıların, alacak miktarı itibarıyla üçte ikiyi aşan çoğunluğu ile bir anlaşma hasıl olursa, komiser, imzalanan anlaşmaları tutanağa bağlar ve rehinli alacaklılarla anlaşma yapıldığını 302 nci madde uyarınca mahkemeye tevdi edeceği gerekçeli raporuna ayrı ve bağımsız bir başlık altında işler.

Borçlunun tekliflerinin alacak miktarı itibarıyla üçte ikiyi aşan çoğunlukla kabul edilmesi hâlinde, borçlu ile anlaşamayan rehinli alacaklı, konkordato talep tarihinden itibaren, taraflar arasındaki sözleşmede kararlaştırılan temerrüt öncesi faiz oranı uygulanmak suretiyle, diğer rehinli alacaklılarla yapılan anlaşmalardan en uzun vadelisine tabi olur. Bu husus ve anlaşmaya varılamayan rehinli alacaklılara borçlu tarafından yapılacak ödemelere ilişkin plan komiser tarafından tutanağa geçirilir ve komiserin 302 nci madde uyarınca mahkemeye tevdi edeceği gerekçeli rapora da işlenir.

Rehinli alacaklılarla bir anlaşmaya varılamamışsa, bu husus da komiserin gerekçeli raporuna işlenir.

Mahkeme, rehinli alacaklılarla yapılan anlaşmaları üçte iki oranına ulaşılıp ulaşılmadığı ve anlaşmaya varılamayan rehinli alacaklılar varsa bunlara uygulanacak ödeme planının bu maddede öngörülen şartlara uyup uymadığı bakımından kontrol ettikten sonra anlaşmaları ve ödeme planını, 305 inci ve 306 ncı maddeler uyarınca vereceği karara dahil eder.

302 nci madde uyarınca yapılacak alacaklılar toplantısı borçlunun konkordato projesini kabul etmezse, bu madde uyarınca anlaşma yapmış olan rehinli alacaklıların borçluyla akdetmiş bulundukları anlaşmalar ve anlaşma yapmamış olan rehinli alacaklılar için hazırlanmış olan ödeme planı geçerli hâle gelmez.

Yapılan anlaşmaya uygun olarak kendisine karşı ifada bulunulmayan her rehinli alacaklı tasdik kararını veren mahkemeye başvurarak o rehinli alacağa ilişkin anlaşmayı

feshettirebilir. Ancak bu fesih sonucunda üçüncü fıkrada belirtilen üçte iki oranının altına düşüldüğü takdirde, borçlunun teklifini kabul etmeyip ödeme planına tabi tutulan rehinli alacaklılar bu planla bağlı olmaktan çıkar, borçlu ile anlaşmış olan rehinli alacaklılar ise anlaşmayı sona erdirebilir.

Bu madde münhasıran adi konkordatoda borçlunun, alacaklı lehine rehin tesis edilmiş borçlarının yapılandırılması teklifinde bulunması hâlinde uygulanır. 285 ilâ 309/l maddeleri, açıkça belirtilmedikçe rehinli alacaklılar hakkında uygulanmaz.

Ek-4: Alacağı rehinle temin edilmiş kredi kuruluşları ile müzakere sonunda hazırlanacak tutanak örneği.

[•]. ŞTİ.

([•] Asliye Ticaret Mahkemesi'nin [•] E.)

TUTANAK

(.../...2020)

[•] Asliye Ticaret Mahkemesi'nin **[•]** E. sayılı dosyası kapsamında konkordato komiserlerinden **[•]** ve **[•]**'dan oluşan komiser heyeti "**[•]**" adresinde konkordato talep eden şirket ve rehinli alacaklı olan banka yetkilileri olmak üzere **…/…** 2020 tarihinde saat **[•]** İİK'nın 308/h maddesi hükmü uyarınca icra edilecek "rehinli alacaklılarla müzakere" için toplanmıştır.

Toplantı açılışında konkordato sürecinin geldiği aşama ve özellikle İİK'nın 308/h maddesi uyarınca yapılması gereken "rehinli alacaklılarla müzakere"nin mahiyeti ve sonuçları hakkında bilgi verilmiştir. Bu meyanda konkordato sürecinin olumlu sonuçlanmasının adi alacaklıların konkordatoyu kabul etmeleri ve mahkemenin tasdik kararı ile mümkün olduğu; ancak şirket durumunun kesin mühlet içinde iyileşmesi halinde yine mahkemenin kararı ile konkordato mühletinin kaldırılabileceği açıklandı. Konkordato mühletinin gerek konkordato projesinin kabul ve tasdiki ile gerekse mühletin kaldırılmasıyla neticelenmesi halinde borçlu şirket hakkındaki icra takibi yasağı kalkacak ancak yeni icra takiplerine karşı korunma sözleşmesel seviyede maddi hukuk himayesi şeklinde gerçekleşebileceği ifade edildi. Önemli bir husus olmak üzere gerek konkordatonun tasdiki gerekse mühletin şirketin mali durumunun iyileşmesi sebebiyle kaldırılması faraziyelerinde mahkemenin komiser heyetinin raporunun değerlendirdikten sonra karar vereceği; tasdik veya mühletin kaldırılması aşamasında verilecek komiser raporunun şirketin mali durumu hakkında değerlendirme içereceği, mühlet içinde verilen ve mühletin devamı yönünde olumlu görüş bildiren raporların komiser heyetinin vereceği nihai rapor bakımından bir bağlayıcılık taşımayacağı ve bu nihai raporların genel bir değerlendirme içereceği belirtildi. Komiserlerin hazırlayacağı nihai rapor mesleki bilgiler ve tecrübeler tahtında objektif bir şekilde hazırlanıp makul beklentileri içerecektir. Gerek makro ekonomik şartlardaki değişmeler gerekse konkordato borçlusunun iç işleyişi ile ilgili olarak meydana gelmesi muhtemel olumsuz gelişmeler olumlu nihai rapora

rağmen konkordato projesinin ya da yeniden yapılandırmanın uygulanması aşamasında makul beklentilerin aksine şirketin yeni mali güçlükle karşılaşması ihtimali de içinde barındırmaktadır. Bu bakımdan konkordato alacaklılarının ve bunlar arasındaki rehinli alacaklıların kendi risk değerlendirme yapmaları işin mahiyeti gereği olup nihai komiser raporu içeriğinin bir hukuki garanti teşkil etmeyeceği hususları ilave edildi.

Müzakere sırasında rehinli alacaklıları temsilen toplantıya katılan temsilciler ayrı ayrı söz alarak konkordato borçlusu şirketin borçlarının yeniden yapılandırılması hakkında görüşlerini ifade ettiler. İfade edilen bu görüşlerin aşağıdaki müşterek noktaları içerdiği görüldü [aşağıda sıralanan hususlar örnek niteliğinde olup, her müzakerede birbirinden farklı huşular görüşülüp kayıt altına alınabilecektir].

1- Rehinli alacaklılar alacaklarının tamamının veya bir kısmını varlık borç takası suretiyle sona erdirilmesinde prensip olarak mutabıktırlar.

2- Varlık borç takası işlemleri bakımından taşınmazlar için yapılmış olan değer takdirleri ve borçlu şirket ile alacaklıların yaptırmış olduğu değer takdirleri arasındaki farklılıklar bir müzakere güçlüğüne yol açmaktadır. Bu sebeple taşınmazlarla ilgili değer takdirlerinin a) rehinli alacaklılarla borçlunun üzerinde mutabık kalacakları SPK lisanslı değerleme firmalarına yaptırılması, b) bu mümkün olmazsa değer takdirlerinin konkordato komiserleri tarafından yeniden yaptırılması konusunda rehinli alacaklılarla konkordato borçlusu şirket mutabıktır.

3- Konkordato borçlusu şirketin borçlarına takibe intikal bakiyesi üzerinden temerrüd faizi yerine en müsait ticari faizi uygulanması konusunda prensip olarak rehinli alacaklılarla konkordato borçlusu şirket mutabıktırlar.

4- Dönem başlangıcı konkordato mühletinin son günü olan …/…/2020 tarihi olmak üzere başlangıçtaki bir ödemesiz dönemi içerecek 60 ay vadeli bir ödeme planı üzerinde prensip olarak rehinli alacaklılarla konkordato borçlusu şirket mutabıktır.

5- Rehinli alacaklıları temsil eden hazirunun yukarıdaki beyanları temsil ettikleri bankaların yetkili organları tarafından onaylandıktan sonra bağlayıcılık kazanabilecektir.

Konkordato talep eden şirket ve banka vekillerine bugün yapılan müzakere toplantısını takip eden yedi günlük iltihak süresi sonuna (.../.../2020) kadar bir anlaşmaya varılması halinde bu anlaşmanın adi alacaklılarla yapılan toplantıda projenin kabulü ve mahkemenin tasdiki şartıyla bağlayıcılık kazanacağı; iltihak süresi sonuna kadar rehinli alacaklılarla anlaşmaya varılamaması halinde bile daha sonraki bir tarihte varılacak anlaşma üzerine şirketin durumunun iyileşmesi halinde konkordato mühletinin kaldırılmasının talep edilebileceği ancak bunun da …/…/2020 tarihinde sona erecek kesin mühlet içinde gerçekleşmemesi halinde konkordato talep eden şirket aleyhine icra takiplerinin başlayabileceği bu bakımdan yeniden yapılandırma görüşmelerinin süratle neticelendirilmesinin önemi açıklanmıştır. …/.../2020

Komiser Heyeti

[İmza]

Şirket Yetkilileri

[İmza]

Rehinli Alacaklılar

[İmza]

Ek-5: Finansal Yeniden Yapılandırma süreci sebebiyle konkordato mühletinin uzatılması talebi örneği.

[•] ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

SAYIN BAŞKANLIĞI'NA

DOSYA NO **: [•] E.**

DAVACI **: [•] ŞTİ.**

VEKİLİ **:** Av. **[•]**

[•].

KONU : Müvekkil şirkete …/…2020 tarihinde verilen kesin mühletin İİK 289/5 madde gereği 6 ay süre uzatılması talebidir.

Açıklamalar :

1) Müvekkil şirketin konkordato talebi üzerine Sayın Mahkemece …/…/2020 tarihli duruşmada …/…/2020 tarihinden itibaren bir yıl süre ile kesin mühlet verilmiştir.

2) Müvekkil şirket, faaliyetlerine devam etmekle kalmamış cirosunda ve kârlılığında olumlu yönde gelişme kaydetmiştir. Müvekkil şirketin mühlet öncesi vermiş olduğu avans çeklerin önemli bir kısmı iade alınmış, komiser nezaretinde rehinli alacaklı bankalar ile görüşmeler yapılmıştır.

3) …/…/2020 tarihinde rehinli alacaklılarla müzakere hakkındaki İİK m. 308/h maddesi hükmü kapsamında kredi alacaklısı bankalarla komiser heyeti nezdinde toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıda banka alacaklarının İİK m. 308/h'de belirtilen iltihak süresi sona erdikten sonra dahi yeniden yapılandırılabileceği ve bu hususta başarılı sonuç alınması halinde konkordato mühletinin kaldırılmasının talep edilebileceği tutanak altına alınmıştır.

4) 5411 sayılı Bankacılık Kanununa eklenen geçici 32. maddesi gereği finans kuruluşlarıyla Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları ihdas edilmiş, 12.09.2019 tarihli Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Türkiye Bankalar Birliğine çerçeve

sözleşmeler yapma yetkisi verilmiştir. Bu kapsamda bankalarla Türkiye Bankalar Birliği Finansal Yeniden Yapılandırma usulü çerçevesinde görüşmeler devam etmektedir.

5) Türkiye Bankalar Birliğince hazırlanan ve Büyük Ölçekli Finansal Yeniden Yapılandırma Anlaşması'nın V. Bölümünün (sahife 5'teki) son paragrafına ve Küçük Ölçekli Finansal Yeniden Yapılandırma Anlaşması'nın VIII. Bölümünde (sahife 8 - 9'da) yer alan atfa göre Küçük Ölçekli Finansal Yeniden Yapılandırma Anlaşması'nda da uygulama alanı bulan Genel Prensipler 16. maddesi aşağıdaki gibidir:

"AKK [Alacaklı Kuruluşlar Konsorsiyumu] başvuru tarihinden itibaren en fazla 90 gün içinde yeniden yapılandırma kararını oluşturamadığı takdirde süreç sona erer. Bu süre, AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla en fazla 90 gün süreyle uzatılabilir. Çerçeve Anlaşması'nın süresi içinde en fazla iki kere başvuru yapılabilir."

Bu düzenlemeye göre konkordato projesinin revize edilerek son haline getirilmesi için tamamlanması zorunlu hale gelen banka borçlarının yeniden yapılandırılması sürecinin müvekkil şirketin inisiyatifi dışında 180 güne kadar uzaması ihtimali mevcuttur.

6) Bu sebeple kesin konkordato mühletinin sona erdiği …/…/2020 tarihine kadar bu süreç tamamlanamayabilecektir.

7) Müvekkil şirketin mali yapısının iyiye gitmesi ve özellikle kredi faizlerinin düşüş eğiliminde olması nedeniyle yeniden yapılandırma konusunda bankaların tutumları olumlu yöndedir.

8) İİK 289 maddenin 5. fıkrası kesin mühletin komiserler ya da borçlu şirketin talebi halinde 6 aya kadar uzatılmasına imkân verdiğinden, kesin mühletin bitmesine kısa bir süre kalması ve 12.09.2019 tarihli Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde yürütülen sürecin uzaması ihtimali dikkate alınarak kesin mühletin 6 ay uzatılmasını talep zorunluluğu hasıl olmuştur.

Sonuç :

Yukarıda açıklanan nedenlerle, İİK 289 maddenin 5. fıkrası gereği …/…/2020 tarihinde müvekkil şirkete verilen kesin mühletin 6 ay uzatılmasını bilvekale arz ve talep ederim.

Saygılarımla …/…/2020

[•] Şti Vekili

Av. **[•]**

Kaynakça

Akil, C., (2019). *Sorularla Adi Konkordato*. Ankara: Adalet.

Altay, S. ve Eskiocak A., (2019). *Konkordato ve Yeniden Yapılandırma Hukuku*. İstanbul: Vedat.

Arslan, A. (2002). *İstanbul Yaklaşımı kredisinde Dünya Bankası ile anlaşamadık*, 25.10.2002.

Budak, A.C., (1993), *Amerika Birleşik Devletleri'nde Şirket Kurtarma*, Türk İngiliz ve ABD Hukukunda İşletmelerin Ödeme Güçlüğü Sorunları ve Banka İlişkileri Sempozyumu, İstanbul 1993, s. 339-359.

Budak, A.C. (2006). Ödeme Güçlüğü İçindeki İşletmelerin Rehabilitasyonu ile ilgili Usullerin Amacı Işığında İcra ve İflas Kanunu'ndaki 5092 sayılı Kanun Değişikliği, *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2006/1, s. 257-274.

Budak, A.C., (1993-b), *Ödeme Güçlüğü veya Ödeme Aczi İçindeki İşletmelerin Kurtarılması ve Türk Konkordato Hukuku*, Türk, İngiliz ve ABD Hukukunda İşletmelerin Ödeme Güçlüğü Sorunları ve Banka İlişkileri Sempozyumu, İstanbul 1993, s. 67-89.

Budak, A.C., (2007), *Amerikan Hukukunda Finansal Güçlük Yaşayan İşletmelerin Kurtarılmasına İlişkin Hukuki Çareler*, Finansal Güçlük Yaşayan İşletmelerin Kurtarılmasına İlişkin Hukuki Çareler Konferansı, İstanbul 2007, s. 54-66.

Budak, A.C., (2018), *Konkordato Şakaları*, www.egitimajansi.com › haber › konkordato-sakalari-haberi-67776h.

Budak, A.C., (2018-b), *Konkordatonun doğru ve yanlış bilinen yönleri*, Dünya Gazetesi 14/11/2018, : https://www.dunya.com/kose-yazisi/ konkordatonun- dogru-ve-yanlis-bilinen-yonleri/432207.

Budak, A.C. ve Kale, S., (2019). *Konkordato Komiserinin Kontrol Listesi*. Ankara: Adalet.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (2018a) "Faaliyet Raporu - 24.05.2019", 5 Ocak 2020 tarihinde https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/hakkinda_0003_10.pdf adresinden erişildi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (2018b) "2019-2021 Stratejik Plan - 27.03.2018", 5 Ocak 2020 tarihinde https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/hakkinda_0003_09.pdf adresinden erişildi.

GSG Hukuk (2019) "Finansal Yeniden Yapılandırmaya İlişkin Yeni Kanun Taslağı - 02.05.2019", 2 Ocak 2020 tarihinde https://www.gsghukuk.com/tr/yayinlar/duyurular/finans-duyurulari/2019/finansal-yeniden-yapilandirmaya-iliskin-yeni-kanun-taslagi.pdf adresinden erişildi.

Jorgensen, D.L., (1984). *Participant Observation - A Methodoly for Human Studies*. Applied Social Research Methods Series Volume 15, Newbury Park: Sage.

Öztek, S. Budak, A.C., Tunç Yücel, M., Kale, S., Yeşilova, B. (2019). *Yeni Konkordato Hukuku*. 2. Bası, Ankara: Adalet.

Pekcanıtez, H. ve Erdönmez, G., (2018). *7101 Sayılı Kanun Çerçevesinde Konkordato*. İstanbul: Vedat.

Pekin & Pekin Legal Alert (2018) "Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Taslağı - Eylül 2018", 2 Ocak 2020 tarihinde http://www.pekin-pekin.com/newsletter/legal-alert-BF02-092018.pdf adresinden erişildi.

Pekin & Pekin Legal Alert (2019) "Finansal Yeniden Yapılandırma Hakkında Kanun Taslağı'nda Değişiklikler - Mayıs 2019", 2 Ocak 2020 tarihinde http://www.pekin-pekin.com/newsletter/legal-alert-BF16-052019.pdf adresinden erişildi.

Sayılgan, G. ve Ece, A., (2016). İflasın Ertelenmesi ve Türkiye'de 2009-2013 Arasındaki İflasın Ertelenmesi Davalarının Analizi, *Maliye Finans Yazıları*, 2016/105, s. 47-74.

Sarısözen, M.S., (2019). *İcra-İflas ve Konkordato Hukukundaki Yenilikler*. 2. Baskı, Ankara: Yetkin.

Tunç Yücel, M., (2020). *Konkordato Mühletinin Alacaklılar Bakımından Sonuçları*. İstanbul: Onikilevha.

Türkiye Bankalar Birliği (2019) "FYY Programına İlişkin Aylık Raporlar, Ekim 2019" 5 Ocak 2020 tarihinde https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/arastirma-ve-yayinlar/ozel-dosyalar/44 adresinden erişildi.

Türkiye Bankalar Birliği (2005) "İstanbul Yaklaşımı Raporu - 2005" 7 Ocak 2020 tarihinde https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/arastirma-ve-yayinlar/ozel-dosyalar/44 adresinden erişildi.

Türkiye Bankalar Birliği (2009) "KOBİ Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Aylık Raporu - Mart 2009" 7 Ocak 2020 tarihinde https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/arastirma-ve-yayinlar/ozel-dosyalar/44 adresinden erişildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (2017) "Sektör Bilançoları (2014-2016) İstatistik Genel Müdürlüğü, Reel Sektör Verileri Müdürlüğü" 2 Ocak 2020 tarihinde http://www3.tcmb.gov.tr/sektor/2017/menu.php adresinden erişildi.

Uyar, T., (2019). *Yeni Konkordato Hukukumuzun Temel İlkeleri*. 2. Baskı, Ankara: Bilge.

Yılmaz, S. ve Özdemir, E. (2018). "Neo Konkordato - 27.09.2018" 2 Ocak 2020 tarihinde http://www.mondaq.com/turkey/x/738808/Financial+Restructuring/Neo+Konkordato adresinden erişildi.

----- *Sanayici şirket kurtarma dersi alıyor*, Sabah 03.05.1993.
----- *İcra İflas Kanunu'nda ciddi reform şart*, Dünya 26.02.1993.
----- *Şirket kurtarmada olgunlaşın*, Türkiye 26.02.1993.
----- *Türk konkordato sistemi için İngiliz modeli önerisi*, Dünya 04.03.1993.
----- *İstanbul Yaklaşımı yine S.O.S. veriyor*, Para (22-28.09.2002).
----- *Dünya Bankası'nın 900 milyon dolarlık mali kredisi hazır (alt başlık: İstanbul Yaklaşımı görüşüldü*, Dünya 18.01.2003.
----- *Raks'ın 227 milyon dolarlık borcu yeniden yapılandırıldı*, Dünya 15.01.2003.

Dipnotlar:

[1] Bu başlık altındaki açıklamaların bir kısmı Budak, A.C., (1993), *Amerika Birleşik Devletleri'nde Şirket Kurtarma*, Türk İngiliz ve ABD Hukukunda İşletmelerin Ödeme Güçlüğü Sorunları ve Banka İlişkileri Sempozyumu, İstanbul 1993, s. 339-359'den alınmıştır.
Aynı yazarın konunun çeşitli yönlerini inceleyen makaleleri için bkz. Budak, A.C. (2006). Ödeme Güçlüğü İçindeki İşletmelerin Rehabilitasyonu ile ilgili Usullerin Amacı Işığında İcra ve İflas Kanunu'ndaki 5092 sayılı Kanun Değişikliği, *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2006/1, s. 257-274; Budak, A.C., (1993-b), *Ödeme Güçlüğü veya Ödeme Aczi İçindeki İşletmelerin Kurtarılması ve Türk Konkordato Hukuku*, Türk, İngiliz ve ABD Hukukunda İşletmelerin Ödeme Güçlüğü Sorunları ve Banka İlişkileri Sempozyumu, İstanbul 1993, s. 67-89 ve Budak, A.C., (2007), *Amerikan Hukukunda Finansal Güçlük Yaşayan İşletmelerin Kurtarılmasına İlişkin Hukuki Çareler*, Finansal Güçlük Yaşayan İşletmelerin Kurtarılmasına İlişkin Hukuki Çareler Konferansı, İstanbul 2007, s. 54-66; Budak, A.C., (2018), *Konkordato Şakaları*, www.egitimajansi.com › haber › konkordato-sakalari-haberi-67776h; Budak, A.C., (2018-b), *Konkordatonun doğru ve yanlış bilinen yönleri*, Dünya Gazetesi 14/11/2018, https://www.dunya.com/kose-yazisi/ konkordatonun- dogru-ve-yanlis-bilinen-yonleri/432207.
[2] Şirket kurtarmaya ilişkin Türkiye'de 90'lı yılların başında basına yansıyan bazı tartışma ve görüşler için bkz. *Sanayici şirket kurtarma dersi alıyor*, Sabah 03.05.1993; *İcra İflas Kanunu'nda ciddi reform şart*, Dünya 26.02.1993; *Şirket kurtarmada olgunlaşın*, Türkiye 26.02.1993; *Türk konkordato sistemi için İngiliz modeli önerisi*, Dünya 04.03.1993.
[3] 3332 sayılı Sermaye Piyasasının Teşviki, Sermayenin Tabana Yaygınlaştırılması ve Ekonomiyi Düzenlemede Alınacak Tedbirler ile 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 Sayılı Bankalar Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, RG. 25.03.1987, Sayı: M. 19417 (son olarak 07.12.2019 tarihinde yürürlüğe giren 7194 sayılı Kanunla değiştirilmiştir, RG. 07.12.2019, Sayı: 30971).
[4] 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, RG. 30.01.2002, Sayı: M. 24657 (son olarak 01.11.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5411 sayılı Kanunla değiştirilmiştir, RG. 01.11.2005, Sayı: M. 25983).
[5] 5569 sayılı Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun, RG. 30.12.2006, Sayı: 26392.

[6] Karş. 3332 sayılı Kanun m. 5, 4743 sayılı Kanun m. 1 ve 5569 sayılı Kanun m. 1.
[7] Karş. 3332 sayılı Kanun m. 5, 4743 sayılı Kanun m. 1 ve 5569 sayılı Kanun m. 1.
[8] Karş. 3332 sayılı Kanun Geçici Madde 1, 4743 sayılı Kanun m. 2 ve 5569 sayılı Kanun m. 3.
[9] Karş. 3332 sayılı Kanun m. 5, 4743 sayılı Kanun m. 2 ve 5569 sayılı Kanun m. 3.
[10] Karş. 3332 sayılı Kanun m. 6, 4743 sayılı Kanun m. 3 ve 5569 sayılı Kanun m. 4.
[11] Karş. 3332 sayılı Kanun m. 2, 4743 sayılı Kanun m. 2 ve 5569 sayılı Kanun m. 3.
[12] İstanbul Yaklaşımı ve neticelerinin o dönem basın tarafından da yakından takip edildiğini söylemek mümkündür. Örneğin, Ayfer Arslan'ın 25.10.2002 tarihinde yayımlanan "*İstanbul Yaklaşımı kredisinde Dünya Bankası ile anlaşamadık*" başlıklı haberinde şu ifadeler yer almaktadır: "289.9 milyon dolarlık borç yapılandırıldı. - Temmuz 2002 tarihinde devreye giren İstanbul Yaklaşımı'nda bugüne kadar 126'sı büyük ölçekli, 36'sı küçük ölçekli olmak üzere 162 firma Finansal Yeniden Yapılandırma Programı Kapsamı'na alındı. 2 katrilyon 87 trilyon liralık aktif büyüklüğe sahip 162 şirketin toplam ciro hacmi ise 1 katrilyon 25 trilyon lira civarında. Toplam ihracat hacimleri ise 31.12.2000 tarihi itibariyle 419 milyon dolar olarak gerçekleşti. 162 şirketin istihdam ettiği eleman sayısı ise toplam 19 bin 483 kişi. FYYP kapsamına alınıp anlaşması bağıtlanan firma sayısı da Eylül 2002 tarihi itibariyle 22'yi buldu. Bunun 10'u büyük ölçekli, 12'si küçük ölçekli firmadan oluşuyor. Program kapsamında yapılandırılan borç tutarına gelince, büyük ölçekli firmalarda 80.7 milyon dolar, küçük ölçekli firmalarda 209.2 milyon dolar olmak üzere toplam 289.9 milyon dolarlık borç yeniden yapılandırıldı". İstanbul Yaklaşımı'na ilişkin yazılı basında çıkan başka bazı haberler için bkz. *İstanbul Yaklaşımı yine S.O.S. veriyor*, Para (22-28.09.2002), s. 20-21; *Dünya Bankası'nın 900 milyon dolarlık mali kredisi hazır (alt başlık: İstanbul Yaklaşımı görüşüldü)*, Dünya 18.01.2003; *Raks'ın 227 milyon dolarlık borcu yeniden yapılandırıldı*, Dünya 15.01.2003.
[13] Ayrıca belirtilmelidir ki, adi istatistiklerde 01.01.2018-31.12.2019 döneminde yapılan toplam konkordato başvuru sayısı 2.939 olarak görünmektedir.
[14] RG. 15.03.2018, Sayı: 30361.
[15] İİK'da yer alan konkordato hükümleri 06.12.2018 tarih ve 7155 sayılı Kanun (RG. 19.12.2018, Sayı: 30630) ile ikinci defa değişikliğe uğramıştır.
[16] RG. 15.08.2018, Sayı: 30510.
[17] RG. 19.07.2019, Sayı: M. 30836.
[18] RG. 12.09.2019, Sayı: M. 30886.
[19] Geçici m. 32'nin uygulanması kapsamında yer alan alacaklı kuruluşlar 2. fıkranın (a) bendinde şu şekilde sayılmaktadır: "*Bu Kanunun 3 üncü maddesinde geçen bankalar, 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 3 üncü maddesinde geçen şirketler, borçlulara doğrudan kredi kullandırmış olan yurt dışında kurulu bankalar ve finansal kuruluşlar, Türkiye'ye doğrudan yatırım yapan çok taraflı bankalar ve kuruluşlar, alacak tahsiline yönelik olarak bu alacaklılar tarafından kurulacak özel amaçlı şirketler ile aynı amaçla 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları*".
[20] Yönetmeliğin ilk halinde yer alan 3. madde uyarınca, borçlulara doğrudan kredi kullandırmış olan yurt dışında kurulu bankalar ve finansal kuruluşların, Türkiye'ye doğrudan yatırım yapan çok taraflı bankalar ve kuruluşların, alacak tahsiline yönelik olarak bu alacaklılar tarafından kurulacak özel amaçlı şirketler ile aynı amaçla 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonlarının alacaklı kuruluşlar kavramının kapsamına dahil edilmediği belirtilmelidir.
[21] Belirtilen değişiklikler yapılmadan önce Yönetmeliğin 2. maddesinde bu Yönetmeliğin "Kurumun görev ve yetkileri" madde kenar başlıklı BankaK m. 93'e dayanılarak hazırlandığı belirtilmektedir. Yine Yönetmelik m. 1'de Yönetmeliğin amaç ve kapsamı şu şekilde ifade edilmekte idi: "*Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile kredi ilişkisinde bulunan borçluların bu kuruluşlar nezdindeki kredi borçlarına ilişkin olarak, çerçeve anlaşma ve sözleşmeleri kapsamında alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamaktır*". Daha sonra yapılan değişiklikler ile birlikte Yönetmeliğin dayanağı BankaK m. 93, ("bilgi ve belge isteme" madde kenar başlıklı) m. 96 ve geçici madde 32 olarak düzenlenmiş olup, Yönetmeliğin amaç ve kapsamının "*Bankacılık Kanununun geçici 32nci maddesi uyarınca yapılacak finansal yeniden yapılandırmalara esas Çerçeve Anlaşmaların hazırlanmasına ve uygulamaya konulmasına ilişkin usul ve esasları[n] belirle[n]me[si]*" olduğuna yer verilmiştir.
[22] Yönetmeliğin ilk halinde yer alan 5. maddede çerçeve anlaşmaların BDDK tarafından onaylandığı tarihten itibaren iki yıl içerisinde finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak şartıyla yeniden yapılandırma yapılabileceği ve bu iki yıllık süreyi uzatmaya Kurul'un yetkili olduğu belirtilmektedir.

[23] Ayrıca bkz. 14.10.2019 tarihli Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması Uygulaması Hakkında TBB Kamuoyu Duyurusu. 28 Aralık 2019 tarihinde www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7625/14102019.pdf adresinden erişildi.
[24] Ayrıca bkz. 08.11.2019 tarihli Küçük Ölçekli Şirketler için Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması Hakkında TBB Kamuoyu Duyurusu. 28 Aralık 2019 tarihinde www.tbb.org.tr/Content/Upload/Dokuman/7631/TBB_KD_081119_2.pdf adresinden erişildi.
[25] Liste için bkz. https://www.tbb.org.tr/fyy/buyukolcekli.pdf, 14 Ocak 2020 tarihinde erişildi.
[26] Çerçeve Anlaşması s. 17'de ek olarak sunulması istenen (başvurucunun risk grubuna dahil tüm gerçek ve tüzel kişilere ve kefillere ait temel) bilgi ve belgeler şunlardır: "*1. Borçların yeniden yapılandırılması dışında almayı öngördükleri tedbirler (kısa, orta ve uzun dönemli) ve iş planları; 2. Son üç yılın vergi dairesince onaylı bilanço ve kar/zarar cetvelleri ile son dönem mizanı; 3. Tüm nakdi borçlarının ve gayrinakdi risklerinin (kefaletler, aval ve kabuller, çek ve senetler, diğer tüm garantiler) (Diğer Alacaklılar dahil) alacaklılar itibariyle dökümü ve ilgili tüm alacaklıların iletişim bilgileri; 4. Tüm menkul ve gayrimenkullerin dökümü (tüm menkuller, menkul kıymetler ve gayrimenkuller ile bunların üzerindeki takyidatın dökümü); 5. Son 2 yıl içerisinde devredilen yurtiçi veya yurt dışındaki tüm gayrimenkullerin dökümü; 6. Yurtiçi veya yurt dışında kurulu tüm iştiraklerin dökümü (adresleri, telefon ve faks numaraları ve hisse oranları ile birlikte); 7. Leh ve aleyhte yürütülmekte olan tüm dava ve takiplerin dökümü; 8. Başvuru tarihi itibariyle ortaklık yapısı; 9. TAKBİS muvafakatnameleri*".
[27] "*Amaç ve kapsam MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkye'de faaliyette bulunan bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile kredi ilişkisinde bulunan borçluların bu kuruluşlar nezdindeki kredi borçlarına ilişkin olarak, çerçeve anlaşma ve sözleşmeleri kapsamında alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamaktır*".
[28] 2018 yılının Eylül ayında BDDK'nın hazırlamış olduğu "Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Taslağı'nın" TBB tarafından üye bankalara gönderildiği; şimdi ise bu kanun taslağında önemli bazı değişiklikler getirecek şekilde yeni bir kanun taslağının 26.04.2019 tarihinde bankalar ile tekrar paylaşıldığı ilgili çevrelerde ifade edilmektedir [Bkz. Yılmaz, S. ve Özdemir, E. (2018). "Neo Konkordato - 27.09.2018" 2 Ocak 2020 tarihinde http://www.mondaq.com/turkey/x/738808/Financial+Restructuring/Neo+Konkordato adresinden erişildi; GSG Hukuk (2019) "Finansal Yeniden Yapılandırmaya İlişkin Yeni Kanun Taslağı - 02.05.2019", 2 Ocak 2020 tarihinde https://www.gsghukuk.com/tr/yayinlar/duyurular/finans-duyurulari/2019/finansal-yeniden-yapilandirmaya-iliskin-yeni-kanun-taslagi.pdf adresinden erişildi; Pekin & Pekin Legal Alert (2018) "Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Taslağı - Eylül 2018", 2 Ocak 2020 tarihinde http://www.pekin-pekin.com/newsletter/legal-alert-BF02-092018.pdf adresinden erişildi; Pekin & Pekin Legal Alert (2019) "Finansal Yeniden Yapılandırma Hakkında Kanun Taslağı'nda Değişiklikler - Mayıs 2019", 2 Ocak 2020 tarihinde http://www.pekin-pekin.com/newsletter/legal-alert-BF16-052019.pdf adresinden erişildi.

Söz konusu taslak incelendiğinde ise yapılan çalışmanın, temelinde, BankaK Geçici Madde 32 ve çerçeve anlaşmalarda yer alan bazı hükümlerin kanunlaştırılmasından ibaret olduğu ve mevcut düzenlemelere farklılık getirecek önemli bir değişikliği içermediği görülmektedir.
[29] TCMB'nin bu konuda yaptığı son yayının yılı 2017 olup, 2016 yılı sonuna kadar olan dönem verilerini içermektedir. 2018 yılı yayına ilişkin TCMB'nin internet sitesinde şu ilan yer almaktadır: "*Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Resmi İstatistik Programı kapsamında Sektör Bilançoları istatistiklerini yayımlamaktadır. Her yıl Kasım ayında yayımlanan söz konusu istatistiklerin idari kayıtlara dayalı olarak üretilmesi ve kapsamın reel sektörde faaliyet gösteren tüm firmaları içermesi planlandığından 2018 yılı yayını ileri bir tarihe ertelenmiştir. Kamuoyuna saygıyla duyurulur*".
[30]Tüm firmalara yönelik ilgili veriler şu şekildedir: 2014 yılı için kısa vadeli mali borç toplamı 136.975.098,8 (bin TL), kısa vadeli ticari borç toplamı 141.584.462,0 (bin TL); 2015 yılı için kısa vadeli mali borç toplamı 168.705.057,0 (bin TL), kısa vadeli ticari borç toplamı 174.977.814,1 (bin TL); 2016 yılı için kısa vadeli mali borç toplamı 220.962.047,5 (bin TL); kısa vadeli ticari borç toplamı 212.567.856,5 (bin TL)'dir.
[31]Tüm firmalara yönelik ilgili veriler şu şekildedir: 2014 yılı için uzun vadeli mali borç toplamı 237.380.569,8 (bin TL), uzun vadeli ticari borç toplamı 11.364.874,3 (bin TL); 2015 yılı için uzun vadeli mali borç toplamı 313.783.979,6 (bin TL), uzun vadeli ticari borç toplamı 14.086.802,9 (bin TL); 2016 yılı için uzun vadeli mali borç toplamı 401.075.872,6 (bin TL); uzun vadeli ticari borç toplamı 24.644.674,2 (bin TL)'dir.
[32] Bkz. Ek-1: Rehinli alacaklılarla müzakerelerin FYYS sürecinin dikkate alınarak yapılması hakkında komiser kararı örneği.

[(33)] Bkz. FYY Çerçeve anlaşması ekindeki Başvuru ve Taahhüt Mektubu.
[34] Bkz. Ek-2: Kredi kuruluşlarına İİK m. 308/h uyarınca yapılacak müzakere toplantısı için davet örneği.
[35] Bkz. Büyük Ölçekli Uygulamalar FYY Çerçeve Anlaşması m. (VII)/16.
[36] Bkz. İİK m. 308/h madde gerekçesi.
[37] Bkz. Ek-3: Alacağı rehinle temin edilmiş her bir kredi kuruluşu için ayrı ayrı hazırlanacak olan anlaşma tutanağı örneği.
[38] Bkz. Ek-4: Alacağı rehinle temin edilmiş kredi kuruluşları ile müzakere sonunda hazırlanacak tutanak örneği.
[39] Bkz. Ek-5: FYY süreci sebebiyle konkordato mühletinin uzatılması talebi örneği.

Kısaltmalar

AKK	**:**	Alacaklı Kuruluşlar Konsorsiyumu
BankaK	**:**	5411 sayılı Bankacılık Kanunu
BDDK	**:**	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu/Kurulu
BKEAK	**:**	Başvuruyu Kabul Eden Alacaklı Kuruluş
Bkz.	**:**	bakınız
Çerçeve Anlaşması	**:**	Büyük Ölçekli Uygulama - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması
f.	**:**	fıkra
FYY	**:**	Finansal Yeniden Yapılandırma
FYYS	**:**	Finansal Yeniden Yapılandırma Sözleşmesi
İİK	**:**	2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
Karş.	**:**	karşılaştırınız
K-Çerçeve Anlaşması	**:**	Küçük Ölçekli Uygulama - Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması
LB	**:**	Lider Banka
m.	**:**	madde
para.	**:**	paragraf
s.	**:**	sayfa
TBB	**:**	Türkiye Bankalar Birliği
TBK	**:**	6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TCMB	**:**	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TTK	**:**	6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
vb.	**:**	ve benzeri
vd.	**:**	ve devamı
Yönetmelik	**:**	Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik